

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT
Hagyomány és Megújulás

BUDAPEST I. KERÜLET BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 „Közép-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”c. projekt keretében.

EGYEZTETÉSI ANYAG 2015. 08

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft.
Cím: 1061 Budapest, Andrássy út 10.
Tel: +36 1 317-5318
Fax: +36 1 317-3296
E-mail: www.bfvt.hu
Honlap: www.bfvt.hu

PRO REGIO Nonprofit Közhasznú Kft.
Cím: 1146 BUDAPEST, Hermina út 17.
Tel: +36 1 471-8959
Fax: +36 1 471 8975
E-mail: proregi@proregio.hu
Honlap: www.proregio.hu

Felelős tervező	Pogány Aurél	TK 01-5060
Projektmenedzser	Pásztor Endre	városfejlesztési szakértő
Településtervezés	Ökrös László	TT 01-6090
	Pásztor Endre	városfejlesztési szakértő
Gazdaság	Bezerédy-Herald Balázs	közgazdász
	Pásztor Endre	városfejlesztési szakértő
Társadalom, antiszegregáció	Dr. Hamar Anna	szociológus
	Dr. Uzzoli Annamária	geográfus
Közművek	Orosz István	TE, TH 05-1585
	Jordán Péter	TV 01-2129
	Horváth Adrienn	
Műemlék	András István	TT/1É 01-0525
Közlekedés	Lelkes Mihály	Tkő 01-2320
Zöldfelületek és Tájrendezés	Pogány Aurél	TK 01-5060
	Tatai Zsombor	K 01-5263
Szakértők	Albrecht Ute	TT/1É 01-0517
	Dr Gordos Tamás	
	Fonyódi Mariann	É 01-3519
	Kovács Gábor	

TARTALOMJEGYZÉK

ÁBRÁK JEGYZÉKE.....	5
TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE	5
ELŐZMÉNYEK.....	6
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	9
1.1 Jövőkép.....	9
1.2. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	9
1.3. A tematikus és a területi célok valamint a városrészek közötti összefüggések bemutatása.....	13
1.4 Városrészi célok.....	13
1.5 Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok.....	14
1.6 A funkcionális várostérség	14
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	15
2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	15
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása	19
2.3 Kulcsprojektek beazonosítása	41
2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése.....	42
2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához	44
2.4.1. Hálózatos projektek	44
2.4.2. Akcióterületen kívüli pontszerű beavatkozások	45
2.4.2. Nem beruházási jellegű projektek	45
2.4.3 Hálózatos és nem beruházási projektek valamint a városrészek kapcsolat	45
2.4.4 Hálózatos és nem beruházási projektek pénzügyi terve	46
2.5 Piaci szereplők által megvalósítandó fejlesztések kiaknázása, a magán befektetőkkel való együttműködés	47
2.6 Indikátorok	48
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	51
3.1. Bevezetés	51
3.2. Helyzetelemzés az alacsony státuszú népesség területi koncentrációjáról a város egészének tekintetében.....	51
3.3. Az alacsony státuszú lakosságot magas arányban koncentráló városi szegregátumok helyzetének elemzése.....	52
3.4. Anti-szegregációs program.....	52
3.5. A megvalósítás alatt lévő, illetve megvalósult városfejlesztési programok bemutatása.....	52
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	53
4.1. A stratégia külső összefüggései.....	53
4.1.1. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása	53
4.2. A stratégia belső összefüggései.....	58
4.1.2. A stratégia és a város ágazati dokumentumai közötti összefüggések bemutatása.....	58
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	61
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	65
6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	65
Városmarketing.....	65
Szabályozó tevékenységek, eszközök	65
Gazdasági partnerség eszközei	65
6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása ..	67
6.3. Település közti koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	69
6.4. Monitoring rendszer kialakítása.....	71
6.4.1. A monitoring rendszer feladata és módszertana	71
6.4.2. A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása	72

6.4.3. A stratégiai célok teljesülését mérő eredmény és hatásindikátorok	72
6.4.4. Az ITS akcióterületi projektjeinek output indikátorai	72
6.4.5. A hálózatos projektcsomagok output indikátorai.....	72
6.4.6. A nem beruházási jellegű projektcsomagok output indikátorai.....	72
MELLÉKLETEK.....	74

ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ábra: A célrendszer hierarchiája	7
2. ábra: Budavár fejlesztési akcióterületei 2014-2020	18
3. ábra: AT1: Budai vár és térsége akcióterület jelenlegi területfelhasználása	21
4. ábra: AT1: Budai vár és térsége akcióterület – övezeti tervlap kivágat	22
5. ábra: AT2: Duna-part akcióterület jelenlegi területfelhasználása	28
6. ábra: AT2: Duna-part akcióterület – övezeti tervlap kivágat	29
7. ábra: AT3: Déli pályaudvar akcióterület jelenlegi területfelhasználása	32
8. ábra: AT3: Déli pályaudvar akcióterület – övezeti tervlap kivágat	33
9. ábra: AT4: Tabáni akcióterület jelenlegi területfelhasználása	36
10. ábra: AT4: Tabáni akcióterület – övezeti tervlap kivágat	37
11. ábra: AT4 Vérmező és tabáni zöldterületek akcióterület – övezeti tervlap kivágat	40
12. ábra: Budapest I. kerület szegregátum áttekintő	51

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: Városrészi adatok	11
2. táblázat: A koncepció és az ITS célrendszere	12
3. táblázat: Tematikus és területi célok valamint városrészek összefüggése	13
4. táblázat: Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok	14
5. táblázat: Fejlesztési akcióterületek és városrészek kapcsolata	17
6. táblázat: AT1 (Budai vár és térsége akcióterület) pénzügyi terve	43
7. táblázat: AT2 (Duna-part akcióterület) pénzügyi terve	43
8. táblázat: AT3 (Déli pályaudvar akcióterület) pénzügyi terve	43
9. táblázat: AT4 (Tabáni akcióterület) pénzügyi terve	43
10. táblázat: AT5 (Vérmező és tabáni zöldterületek akcióterület) pénzügyi terve	43
11. táblázat: Hálózatos, és nem beruházási projektek valamint városrészek kapcsolata	45
12. táblázat: Hálózatos, és nem beruházási projektek pénzügyi terve	46
13. táblázat: ITS fejlesztések potenciális forrásai	46
14. táblázat: Magánbefektetők szempontjából releváns projektek	48
14. táblázat: Budavár ITS szempontjából releváns VEKOP eredményindikátorok	48
15. táblázat: A stratégia output indikátorai	50
16. táblázat: Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során	64
18. táblázat: Az ITS végrehajtásának humán erőforrás elemzése	69

ELŐZMÉNYEK

A szakpolitikai környezet és a szabályozás változásaira - különös tekintettel az EU kohéziós politika alakulására, valamint a 314/2012 (IX. 8.) Kormányrendeletre (a Kormány 314/2012. (XI. 8.) rendelete a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről) - Budapest Főváros I. kerület, Településfejlesztési Koncepciójának elkészítése, és Integrált Városfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata vált szükségessé vált.

A fent nevezett kormányrendelet összefüggő, három elemből álló dokumentum-rendszert hozott létre, mint Megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés), Településfejlesztési koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia. Mivel a Kerület hosszútávra szóló hatályos Településfejlesztési Koncepcióval nem rendelkezik, így a jelen időszakban ennek elkészítésére is sor kerül.

2015 áprilisában elkészült Budavár Településfejlesztési Koncepciójának és Integrált Városfejlesztési Stratégiájának teljes felülvizsgálatához szükséges Megalapozó vizsgálatok munkarész. A helyzetfeltáró, helyzetelemző munkarész megállapításaira támaszkodva készült el a helyzetértékelő munkarész. A megalapozó vizsgálat jelenti a háttérét mind a Koncepciónak, mind pedig a jelen Stratégiának.

A tervezési folyamat széleskörű partnerséggel valósult meg, az államigazgatási szervek, a szomszédos kerületek önkormányzatai, a kulturális, gazdasági és civil szervezetek, valamint a lakosság tervezési folyamatba való bevonásával. A partnerségben történő tervezés keretrendszerét az Önkormányzat által elfogadott partnerségi terv határozza meg. Ennek célja, hogy a stratégia által érintettek teljes körűen részt vegyenek a tervezési és végrehajtási folyamatokban, és a megfogalmazott vélemények a város társadalmi, gazdasági, tudományos, kulturális életét illetően a lehető legnagyobb mértékben megjelenjenek a tanulmányok tartalmában. A munkacsoportülések, partnerségi fórumok és a megalapozó vizsgálat eredményeire építve került megfogalmazásra Budavár célrendszere 2014 – 2020 közötti időszakra.

Fejlesztéspolitikai, jogszabályi és tervi háttér

Az EU 2020-as céljai

- energiahatékonyság és megújuló energiaforrások arányának növelése;
- CO₂-kibocsátás csökkentése;
- foglalkoztatás növelése;
- szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége.

A kohéziós politika 11 tematikus célja:

- Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése;
- Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztés;
- Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása;
- Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban;
- A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és -kezelés;
- Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése;
- A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása;
- A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása
- A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc;
- Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba
- Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás.

Jogszabályi és tervi háttér:

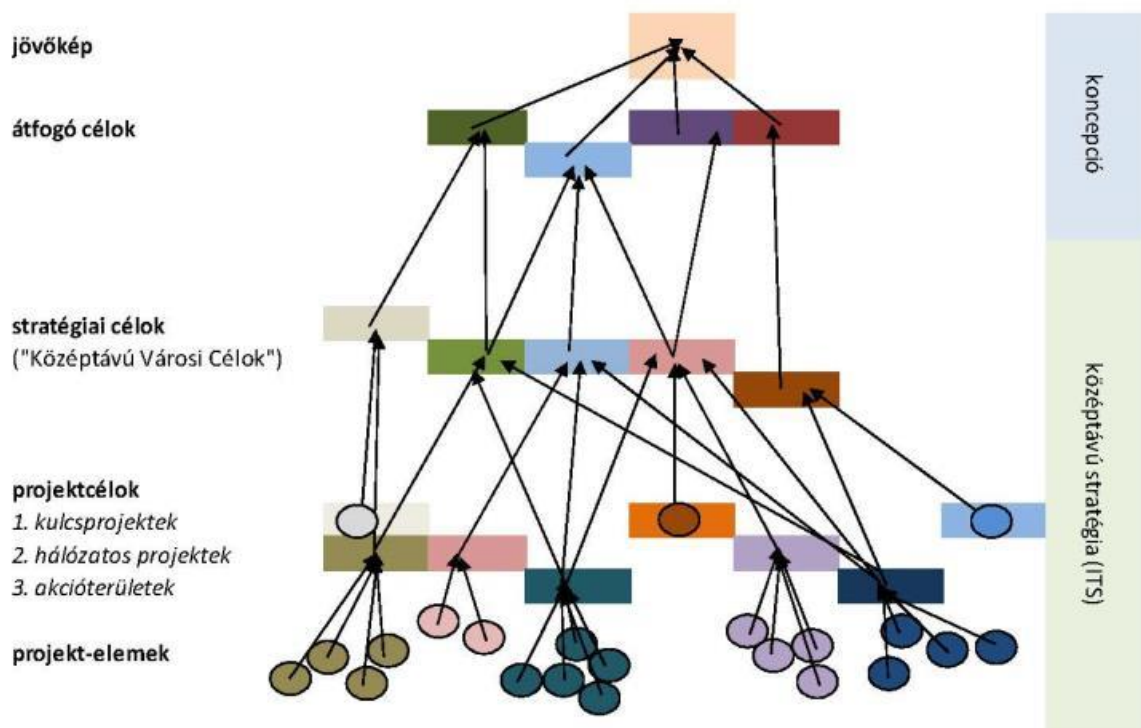
314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet;

- Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez (BM);
- Városfejlesztési Kézikönyv, Második, javított kiadás (NGM);
- a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozott, következő támogatási időszak operatív programjai;
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (elfogadva az 1/2014 OGY. határozattal);
- Országos Területrendezési Terv (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosítása;
- Budapest Területfejlesztési Koncepciója (BTFK) (2014. június 30-i közgyűlésén elfogadott);
- Fővárosi Területfejlesztési Program (FŐTEP) (elfogadva a 215/2015.(02.25.) Fővárosi KGY. határozattal);
- Budapest 2030 Hosszú távú fejlesztési koncepció;
- Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégia;
- Tematikus Fejlesztési Programok (TFP).

Az integrált településfejlesztési stratégia elkészítésének módszertana

Az integrált településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott környezeti, társadalmi, gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési program. A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében határozza meg a koncepcióban megfogalmazott meghatározott célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, programokat, a megvalósítás eszközeit, nyomon követését.

A célrendszer hierarchiája

1. ábra: A célrendszer hierarchiája

Forrás: Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez

A tervezés folyamatában (tervezés, kidolgozás, ellenőrzés, végrehajtás) kiemelten fontos szempont a partnerség és az együttműködés. A tervezési folyamat elindításakor az önkormányzat meghatározta:

- a partnerségi együttműködés céljait,

- tervezési folyamatok legfontosabb mérföldköveit,
- a tervezési folyamatba bevonandók körét,
- a partnerség szervezésének módját,
- az egyeztetések módszereit, eszközeit, szervezeti keretét,
- az egyeztetések folyamatát, módszerét, ütemezését,
- a széles helyi nyilvánosságot biztosító eszközöket, eseményeket,
- funkcionális várostárság i partnereket.

A partnerségi tervben meghatározott szereplőkkel kezdődött meg az együttműködés, megalakult a tervezés szempontjából legfontosabb partneri szervezet, a Stratégiai Munkacsoport (SMCS). A munkacsoport tagjai a budavári közélet fontosabb szereplői, véleményformálói, a helyi civil és szakmai szervezetek, fontosabb intézmények vezetői. Az SMCS tagjainak feladata a tervezési munka segítése volt, a tagok speciális nézőpontja, helyismerete segítségével. Az SMCS a tervezés fontosabb fázisainál (pl. SWOT analízis, célok kialakítása) ülésezett.

A közösen meghatározott erősségek, gyengesége, lehetőségek, veszélyek beazonosítását követően az okozati összefüggések keresésével folytatódott a munka. A probléma hierarchia felállítása, kapcsolatok rendszerének értelmezése után rajzolódott ki a célrendszer váza, a fejlesztési irányok. A célok meghatározásakor a partnerek által tett javaslatok is beépültek a célrendszerbe. A célok prioritizálása szintén a Stratégiai Munkacsoport keretein belül történt. A koncepcióban meghatározott hosszú távú fejlesztési célok eléréséhez szükséges középtávú (7 év) beavatkozásokat az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmazza. Az ITS a koncepcióra épülve határozza meg a város középtávon megvalósítandó projektjeit.

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1 Jövőkép

A középtávú stratégiai illetve a hosszútávra szóló átfogó célok meghatározását alapvetően befolyásolja a Kerület jövőképe, amely a Településfejlesztési Konceptióban került meghatározásra:

A Budavári Önkormányzat tudatosan és fenntartható módon javítja az épített és természeti környezet minőségét annak érdekében, hogy mind az itt lakók elvárásainak, mind a turizmus igényeinek példaértékűen megfeleljen

1.2. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

A stratégiai célok az átfogó célok elérését szolgáló középtávú (7-10 év) városi célok, amelyek az épített- és természeti környezet, a gazdaság, valamint a társadalom tématerületekhez kapcsolódóan kerültek meghatározásra. Ezek egy része tematikus, másik része területi, azaz Budavár egy konkrét területi egységére fókuszál. Az átfogó célok: a kívánt jövő elérését szolgáló, átfogó hosszú távra (15-20 évre) szóló célok ágazonkénti csoportosításban. Mind a jövőkép, mind pedig az átfogó célok kijelölése a Konceptió feladata. Az átfogó célok elérését összesen 14 középtávra szóló stratégia cél segíti.

1.1.1 Társadalmi célok

Ahogy a megalapozó vizsgálatból kirajzolódik, a kerület lakónépessége évtizedek óta csökken, amit az elmúlt években pozitívvá vált a vándorlási egyenleg, sem tud ellensúlyozni. Az idősödés folyamata előrehaladott, a népesség több mint 30%-a 60 év feletti. Ezért a kerület számára elérendő átfogó társadalmi cél:

Á1: A kerület népességmegtartó erejének erősítése

A cél teljesüléséhez 5 darab tematikus stratégiai cél járul hozzá. Ezek a részcélok a humán közszolgáltatások fejlesztése, identitástudat erősítése, egészségfejlesztés, lakhatási feltételek javítása és a rekreációs lehetőségek javításával járulnak hozzá a kerület népességmegtartó erejének növeléséhez.

Ahhoz, hogy a kerület népességmegtartó ereje növekedhessen, és „az épített és a természeti környezet vonzóvá váljon a beköltöző fiatalabb népesség és a kisgyermekes családok számára”, elengedhetetlen a fenntartható közlekedési módok (gyalogos, kerékpáros és közösségi közlekedés) előnyben részesítése és fejlesztése. A kerületet sújtó átmenő gépjárműforgalom és az ebből fakadó levegő- és zajszennyezés valamint torlódás ezek nélkül érdemben nem csökkenthető.

1.1.2 Gazdasági célok

A megalapozó vizsgálat részletesen bemutatja, hogy a kerület a főváros történelmi városközpontja, ennek köszönhetően európai és világviszonylatban is jelentős turisztikai és idegenforgalmi jelentőséggel bír. A területén található több száz műemlék, helyi védelem alatt álló épület, építmény és természeti érték, valamint a világörökség részét képező Budai Vár kiemelt értékmegőrző szemléletű kezelést igényel. Erre az adottságra alapozva a kerület számára kijelölt környezeti cél:

Á2: A kerület épített és természeti környezetének értékőrző megújítása a helyi értékek fokozott védelme mellett

A cél eléréshez 5 db tematikus stratégiai cél járul hozzá. Ezek a részcélok szolgáltatásbővítés, fenntartható turizmusfejlesztés, közlekedésfejlesztés (átmenő forgalom csökkentése, belső közlekedési hálózat fejlesztése) révén járulnak hozzá az épített és természeti környezet értékőrző megújításához.

1.1.3 Környezeti célok

A megalapozó vizsgálat eredményei alapján elmondható, hogy a kerület gazdasági arculatát nem nagy iparvállalatok határozzák meg, hanem térség látogatói vonzerejére, épített és kulturális örökségére, a műemléki környezetre és az egyedül álló városképi látványon alapuló turizmus. A kerület gazdasági struktúráját a kis- és középvállalkozások határozzák meg. Ezek alapján a kerületre meghatározott átfogó gazdasági cél:

Á3: Fenntartható helyi gazdaság- és turizmusfejlesztés

A cél eléréshez 4 db tematikus stratégiai cél járul hozzá. Ezek a lakossági és turisztikai szolgáltatások, kiskereskedelem és turizmus (kiemelt terület: gyógyturizmus) fejlesztésén keresztül járulnak hozzá az átfogó cél teljesüléséhez. Mindezek mellett nem elhanyagolható a vállalkozásbarát gazdasági környezet megteremtése, amely a háttérét termeti meg az új vállalkozások megtelepedésének, a már meglévők helyben tartásának.

1.1.4 Területi célok

A tematikus részcélokon túlmenően meghatároztunk három területi célt, amelyek a kerület egy-egy kiemelt jelentőségű területére fókuszálnak, azokra határoznak meg elérendő célokat. A három kiemelt terület, a Duna-part, a Déli pályaudvar és környéke, valamint a Várnegyed.

1.1.5 Horizontális célok

A célrendszerben betöltött szerepét tekintve a horizontális célok elkülönülnek a célhierarchia többi elemétől. A horizontális célok önmagukban nem értelmezhetőek, azonban olyan alapelveket rögzítenek, amelyek áthatják a célhierarchia összes elemét. Sőt a településtervezést követően ezek az alapelvek a végrehajtás (konkrét városrehabilitációs ill. egyéb fejlesztések) során is alkalmazandóak. Budavár számára három tématerületen – partnerség, fenntarthatóság, társadalmi szempontok – jelöltük ki a horizontális célokat.

Összefoglalva tehát elmondható, hogy Budavár jövőképeinek elérést három darab átfogó cél együttes megvalósulása segíti. A három hosszútávra szóló átfogó célhoz 14 darab stratégiai cél járul hozzá, amelyek részben tematikusak, részben pedig egy-egy konkrét területre koncentrált területi fókuszúak. A célrendszer minden elemét kiegészítik a horizontális célok. Az alábbi táblázatban összefoglaltuk Budavár célrendszer hierarchiáját.

Városrészenkénti adatok a 2011-es népszámlálás alapján

		Népességszám				Iskolai végzettség		Lakásállomány				Foglalkoztatottság								
		Lakónépesség száma	Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	Lakásállomány (db)	Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	A komfort nélküli, félkomfortos és szükségjelzők aránya a lakott lakásokon belül	Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	Alacsony presztízű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességen belül	Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliség aránya)
1.	Gellérthegy	1563	9,7	50,6	39,7		1,9	56,1	1049	1,6	1,5	10,1	31,9	1,5	65,1	44,6	8,5	56,6	5,9	3,4
2.	Krisztinaváros	11037	10,5	56,7	32,8		3,3	56,2	7550	4,1	3,4	21,2	28,6	2,2	67,9	38,5	9	50	7,8	4,6
3.	Tabán	1005	10,1	56,3	33,5		3,7	52,9	776	4	3,2	16,3	30,2	2,3	65,6	43,2	11,9	50,6	9,9	6,3
4.	Vár	2164	9,9	58,8	31,3		2,5	56,4	1325	2,4	2,2	26,8	30	1,6	66,5	33,5	12,1	48,5	8,1	4
5.	Víziváros	8364	10,2	58	31,8		3,3	53,8	6272	3,6	2,7	21,5	28,9	2,1	68	38,7	9,1	49,6	7,8	4,5
Összesen			24158	10,2	57	32,8	23729	3,2	55,2	16972	3,6	2,9	20,9	29,2	2,1	67,4	38,7	9,4	50,2	7,9

1. táblázat: Városrészi adatok

(Forrás: KSH Népszámlálás, 2011)

1.1.5 A KONCEPCIÓ ÉS AZ ITS CÉLRENDSZERE

Jövőkép	A Budavári Önkormányzat tudatosan és fenntartható módon javítja az épített és természeti környezet minőségét annak érdekében, hogy mind az itt lakók elvárásainak, mind a turizmus igényeinek példaértékűen megfeleljen			
Átfogó célok	Á1: A kerület népességmegtartó erejének erősítése	Á2: A kerület épített és természeti környezetének értékőrző megújítása a helyi értékek fokozott védelme mellett	Á3: Fenntartható helyi gazdaság- és turizmusfejlesztés	
Stratégiai célok	S1: Színvonalas humán közszolgáltatások, fenntarthatóan működő intézményrendszer	S6: Sokoldalú kerületközpont, helyben elérhető, minőségi lakossági és turisztikai szolgáltatásokkal, kiskereskedelemmel (a skanzen hatás oldása)		
	S2: Identitásában erős, összetartó, lokálpatrióta közösség erősítése közösségi kezdeményezések és programok segítségével	S7: Épített és kulturális örökségen, egyedülálló városképen alapuló, fenntartható turizmusfejlesztés, egyenletesebb területi eloszlással		
	S3: Egészséges életmóddal kapcsolatos lehetőségek és a kerület sportinfrastruktúrájának fejlesztése	S8: A XXI. század kihívásainak megfelelő közlekedés hálózatfejlesztés az átmenő forgalom csökkentésével és a parkolási gondok enyhítése érdekében	S10: Gyógyturizmusban rejlő lehetőségek intenzívebb kihasználása a meglévő tradicionális fürdők bázisán	
	S4: Minőségi, energiahatékony, több generáció igényeit is kielégítő önkormányzati lakásállomány	S9: Környezetbarát, a helyi lakossági igényeket kiszolgáló, akadálymentes, a külső hálózathoz jól kapcsolódó, belső közlekedési hálózat	S11: Vállalkozásbarát gazdasági környezet kialakítása, a meglévő vállalkozások helyben tartása, valamint újak megtelepedésének ösztönzése	
	S5: Fővárosi és helyi rekreációs igényeket is hatékonyabban szolgáló zöldfelületi rendszer minőségi fejlesztése			
	S12: Élő Várnegyed: a Várnegyed és a Királyi palota kulturális és központi szerepkörének megerősítése komplex funkciókkal és az épületállomány hasznosításával, a kihasználatlan pince- és barlangrendszer új funkciók megtalálásával és ehhez igazodó fejlesztésével			
	S13: A Déli pályaudvar és környékének komplex fejlesztése több szereplő (állam, önkormányzatok, vállalkozások stb.) együttműködésével			
	S14: A Duna-part komplex fejlesztése			
Horizontális célok	H1: Értékőrző és megújuló szemléletű, tudatos és kezdeményező városfejlesztés – partnerségben a kerület lakosaival, civil, gazdasági és kulturális szereplőivel, az Önkormányzat koordinálásával			
	H2: Klímabarát, környezettudatos, fenntartható szemlélet az összes fejlesztési célban			
	H3: Társadalmi szempontokat is érvényesítő városfejlesztés			

2. táblázat: A koncepció és az ITS célrendszere

1.3. A tematikus és a területi célok valamint a városrészek közötti összefüggések bemutatása

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a stratégiai célok valamint a városrészek kapcsolatát.

Városrészek/területi célok		Stratégiai célok													
		S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	S8	S9	S10	S11	S12	S13	S14
1.	Gellérthegy														
2.	Krisztinaváros														
3.	Tabán														
4.	Vár														
5.	Víziváros														

Jelmagyarázat:

Általános kapcsolat	
Közepes kapcsolat	
Erős kapcsolat	

3. táblázat: Tematikus és területi célok valamint városrészek összefüggése

A táblázatban jól látható, hogy a tematikus típusú stratégiai célok egy része olyan általános célokat fogalmaz meg (pl. színvonalas humán közszolgáltatások, identitástudat növelése,) amelyek egységesen vonatkoznak a teljes kerületre, területi diverzifikációjuk nem értelmezhető. A tematikus célok másik része viszont egy-egy tényező által determinált. Így például értelmiszerűen a „zöldfelületi rendszer minőségi fejlesztése” azokban a városrészekben értelmezhető, amelyekben van ilyen terület. A cél és a városrész kapcsolatának erőssége pedig attól függ, hogy milyen arányban fordulnak elő ezek a területek, illetve, hogy mennyire élvez prioritást a kerület stratégiájában. A stratégia célok mások csoportja területi fókuszú. Ez azt jelenti, hogy egy-egy jól körülhatárolható területre vonatkozik, így jellemezően egy vagy csak kevés számú városrésze vonatkoznak.

1.4 Városrészi célok

Az egyes városrészek/kerületrészek számra meghatározott középtávú célokat a tematikus és a területi célok valamint a városrészek közötti összefüggések kapcsolata határozza meg. Az általános – egész kerületre vonatkozó célokon túl – az egyes kerületrészekre vonatkozó legfontosabb célkitűzések az alábbiak:

Gellérthegy: Épített és kulturális örökségen, egyedülálló városképen alapuló, fenntartható turizmusfejlesztés, egyenletesebb területi eloszlással;

Krisztinaváros: A XXI. század kihívásainak megfelelő közlekedés hálózatfejlesztés az átmenő forgalom csökkentésével és a parkolási gondok enyhítése érdekében;

Tabán: Gyógyturizmusban rejlő lehetőségek intenzívebb kihasználása a meglévő tradicionális fürdők bázisán;

Vár: Identitásában erős, összetartó, lokálpatrióta közösség erősítése; minőségi, energiahatékony, több generáció igényeit is kielégítő önkormányzati lakásállomány; épített és kulturális örökségen, egyedülálló városképen alapuló, fenntartható turizmusfejlesztés, egyenletesebb területi eloszlással; a Várnegyed és a Királyi palota kulturális és központi szerepkörének megerősítése komplex funkciókkal és az épületállomány hasznosításával, a kihasználatlan pince- és barlangrendszer új funkciónak megtalálásával;

Víziváros: közlekedés hálózatfejlesztés az átmenő forgalom csökkentésével; környezetbarát, a helyi lakossági igényeket kiszolgáló, akadálymentes, a külső hálózathoz jól kapcsolódó, belső közlekedési hálózat; a Duna-part komplex fejlesztése.

1.5 Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk az ITS célrendszeréhez kapcsolódó indikátorokat. Az indikátor célértékek meghatározása csak indikatív módon lehetséges, hiszen a tervezés jelenlegi szakaszában nem áll rendelkezésre pontos információ a rendelkezésre álló (európai uniós) források nagyságáról.

Stratégiai célok			Indikátor	mértékegység	Bázis érték	Bázisév	Célérték	Célérték elérésének éve	Forrás
Társadalom (S1-S5; S12-S14)	Természeti és épített környezet (S5; S6-S9; S12-S14)	Gazdaság (S6-S7; S10-S14)							
x	x	x	A fejlesztések nyomán megerősített új városi funkciók	db	0	2015	2	2023	Önkormányzati adatszolgáltatás
x	x		Rekreációs céllal fejlesztett zöldfelületek látogatottsága	%	-	2015	növekedés	2023	Önkormányzati adatszolgáltatás
	x	x	A fejlesztések eredményeként megtakarított energia aránya az önkormányzati épületekben	%	-	2015	növekedés	2023	Önkormányzati adatszolgáltatás
		x	Regisztrált társas vállalkozások száma	db	5 153	2012	növekedés	2023	KSH
x			Közösségi programokban, akciókban, résztvevők száma	fő	0	2015	2000	2023	Önkormányzati adatszolgáltatás
x	x		Lakossági elégedettség	%	-	2015	növekedés	2023	primer lakossági felmérés
x			Népességmegtartás	fő	24 158	2011	enyhe növekedés	2023	KSH Népszámlálás
	x	x	Idegenforgalmi adóbevétel	Millió Ft	215	2013	növekedés	2023	Önkormányzati adatszolgáltatás

4. táblázat: Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

1.6 A funkcionális várostérség

A funkcionális várostérségi, valamint a kerület központi szerepköréből adódóan felmerült problémák beépítésre kerültek a *megalapozó vizsgálat*ba. E problémák megoldására az ITS célrendszere ad válaszokat. A célok elérését szolgáló beavatkozásokat a „2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása” fejezet tartalmazza. Ezek közül is kiemelendők a Déli pályaudvar fejlesztési elképzelései, amely egy kerülethatárokon átnyúló, több önkormányzat (köztük a Fővárosi) együttműködését igénylő komplex beruházás keretében valósulhat meg.

Az alábbi táblázat a KSH 2011-es városrészi adatait tartalmazza. Ezek részletes elemzését a megalapozó vizsgálat tartalmazza.

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

A megvalósítást szolgáló beavatkozásokat három csoportba sorolhatjuk: akcióterületi projektek, akcióterületen kívüli, valamint hálózatos projektek.

Akcióterületi projektek

Akcióterületi projekteknek a **térben és időben koncentrált, jellemzően komplex jellegű** projekteket nevezünk. A térben való koncentrálttság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentrálttság azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt – megtörténnek. A komplex jelleg pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen többféle, de egymással szorosan összehangolt beavatkozások valósulnak meg. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések:

az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen, együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

Akcióterületen kívüli projektek

Nem minden – a város területén megvalósuló - projekt tekinthető akcióterületi projektnak, mert vagy időben, vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése, közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján, új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben, Hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása, stb.)

Hálózatos projektek

Hálózatos projektnak az egymással összehangolt, térben kapcsolódó **beruházási** jellegű projekteket nevezünk. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll, a város egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki, a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

A fejlesztési akcióterületek kijelölése az alábbi – Városfejlesztési Kézikönyv 2.3-as fejezetében leírtakkal összhangban álló – alapelvek figyelembevételével történt:

- az akcióterületek teljesítsék legalább a minimálisan előírt követelményeket a szociális mutatók, illetve az ellátandó funkciók tekintetében;
- az akcióterületek kiterjedése ne legyen eltúlzott, csak azok az utcák kerüljenek bele, amelyek a fejleszteni kívánt épületek, intézmények és közterek, valamint a lehetséges magánéros beruházások miatt valóban indokoltak;
- az akcióterületek megjelenésében minél homogénebb, térben pedig koncentrált legyen;
- funkcionális szempontból az akcióterületek egy egységet alkossanak úgy, hogy a funkcióváltásra és bővítésre megfelelő helyszínt kínáljanak;
- Az akcióterület lehet egy városrésszel azonos, lehet egy városrészen belüli terület, vagy érinthet több városrészt is. Nagyságát a fejlesztési szükségletek – és a majdani pályázati jogosultsági kritériumoknak való megfelelés - határozza meg;
- A stratégiában indikatív jelleggel jelölendők ki az akcióterületek, azaz határai később módosulhatnak;
- Az akcióterületek a városfejlesztés gócpontjai, kiemelt fejlesztési célterületei, ahol több, egymással összefüggő beavatkozás, projekt valósul meg. Természetesen ez nem zárja ki az akcióterületen kívüli fejlesztések szükségességét, létjogosultságát („kisléptékű”, pontszerű beavatkozások)

A Kézikönyv iránymutatásain túlmenően az Útmutató az alábbiakat fogalmazza meg: „még nem célszerű az akcióterületek végleges és pontos lehatárolása, de azok jellege és elhelyezkedése már tervezhető. (pl. egyes városi alközpontok fejlesztése, szabadidős övezetek fejlesztései, szegregált lakóterületek felszámolása, stb.”

A fenti alapelveknek megfelelően az I. kerületben a következő fejlesztési akcióterületeket határoltuk le a 2014-2020 közötti időszakra annak tudatában, hogy mindezek megvalósítására a potenciálisan rendelkezésre álló fejlesztési források nem lesznek elegendők:

AT1: Budai vár és térsége akcióterület

AT2: Duna-part akcióterület

AT3: Déli pályaudvar akcióterület

AT4: Tabáni akcióterület

AT5: Vérmező és tabáni zöldterületek akcióterület

Az akcióterületek kijelölésének általános szabályain túl meg kell említeni a sorrendiséget. A sorrendben azok az akcióterületi fejlesztések kerültek előrébb, amelyek – például volumenük miatt – jelentős hatással lesznek a Kerületre illetve az Önkormányzat prioritásai között szerepel.

Fejlesztési akcióterületek és városrészek kapcsolata:

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a városrészek és a kijelölt akcióterületek kapcsolatát. A kapcsolat erősségét elsősorban az befolyásolja, hogy melyik városrészekben került kijelölésre az akcióterület, azaz a tervezett akcióterületi fejlesztések hol fognak megvalósulni. Azonban a fejlesztések jellegétől függően a hatások nemcsak az adott városrészben érzékelhetők, hanem a szomszédos városrészekben, vagy akár a teljes kerületben. Tipikus példája ennek a Vár fejlesztése, ahol a legkisebb beavatkozás is valamilyen hatást gyakorol a többi kerületrészre, sőt Budapest más kerületeire. Példaként lehet említeni továbbá a Déli pályaudvar és környékének a fejlesztését, amely volumenében olyan jelentős, hogy szintén több kerületre kihatással bír. Ezzel szemben egy kisebb léptékű tabáni zöldfejlesztés csak a beavatkozás közvetlen közelében fejti ki hatását.

Városrészek:	Akcióterületek				
	AT1	AT2	AT3	AT4	AT5
Gellérthegy					
Krisztinaváros					

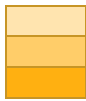
Városrészek:	Akcióterületek				
	AT1	AT2	AT3	AT4	AT5
Tabán					
Vár					
Víziváros					

Jelmagyarázat:

gyenge szinergia

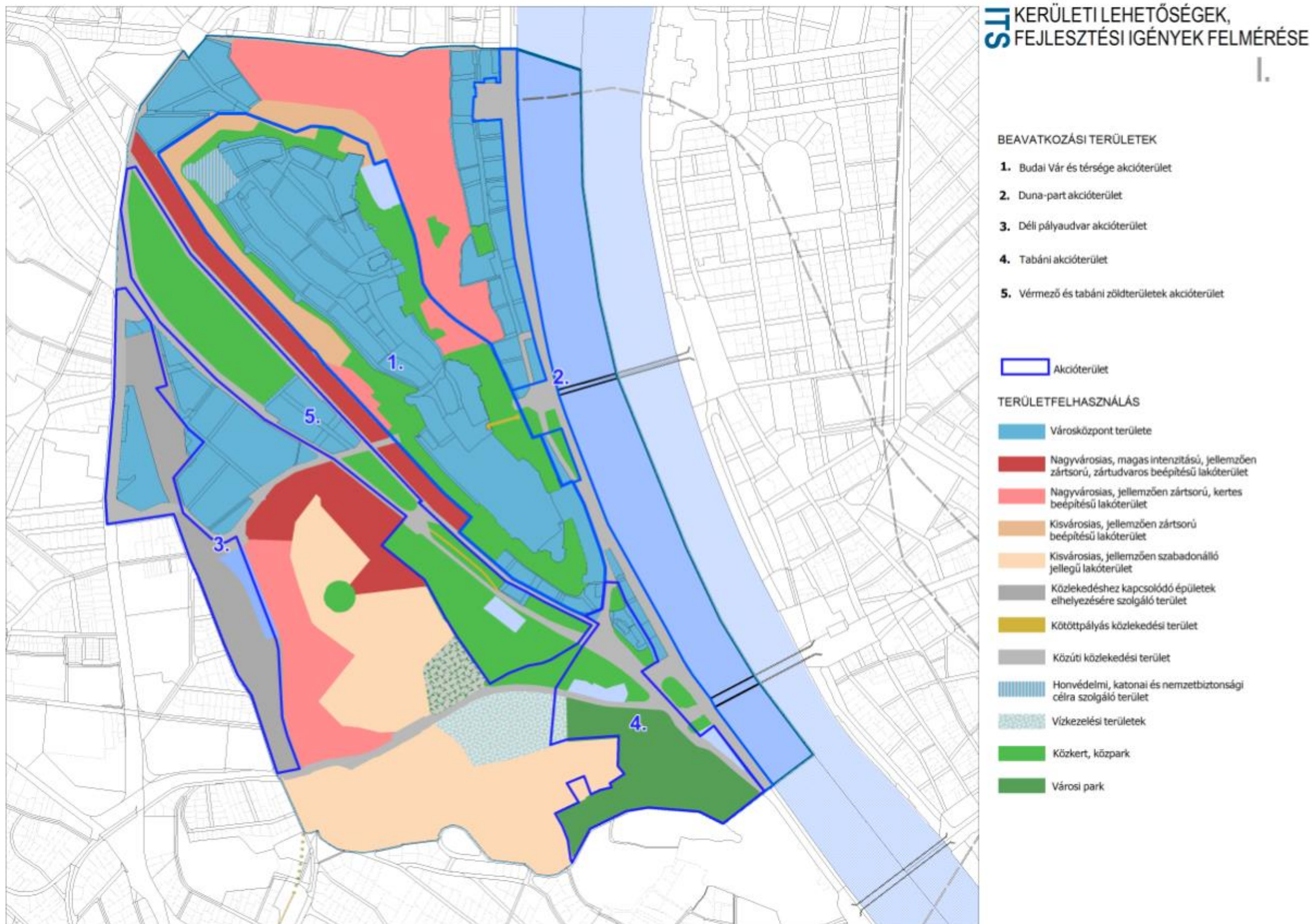
közepes szinergia

erős szinergia

5. táblázat: Fejlesztési akcióterületek és városrészek kapcsolata

Budavár fejlesztési akcióterületei 2014-2020

2. ábra: Budavár fejlesztési akcióterületei 2014-2020

2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

A fejezet célja bemutatni, hogy melyek azok a beavatkozások, amelyek megvalósításával az adott akcióterületre vonatkozó célok elérhetők, és amelyeket az önkormányzat és partnerei az akcióterületen az elkövetkezendő években terveznek elvégezni az akcióterület fizikai, társadalmi-gazdasági és környezeti megújítása érdekében. A beavatkozások projektek/projektcsomagok megvalósítását jelentik, de az ITS-ben megjelenítendő projektek listája egyelőre csak indikatív jellegű.

Budapest I. kerületének közigazgatási területe érinti a Nagy-Ördög-árok alsó (AEP825) és a Duna Szob-Baja közötti (AEP444) felszíni víztesteket, ezért a tervezett beavatkozásoknak összhangban kell lenniük a "Magyarország Vízyűjtő-gazdálkodási Tervéről szóló" 1042/2012. (11.23.) Kormányhatározat mellékletében szereplő, ezekre a víztestekre vonatkozó intézkedési tervekkel, melyek az Európai Unió Víz Keretirányelvében (2000/60/EK) megfogalmazott célkitűzések elérését teszik lehetővé.

A védett területen (műemlék, műemlék jelentőségű terület, műemléki környezet, régészeti védettségű terület) tervezett beruházásokat *A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény* rendelkezéseit betartva, az örökségvédelmi engedélyezési szabályoknak megfelelően lehet végezni *A régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III.11.) Kormányrendelet* alapján.

Akcióterületek prioritási sorrendje, projektek egymásra épülése

Az akcióterületek sorrendje egyben akcióterületek közötti prioritást is takarja. Az egyes projektek közötti prioritást, ill. azok egymásra épülését az alábbi tényezők befolyásolják.

Az egyes akcióterületen belüli projektek egymással szinergiában állnak, az ITS végrehajtásának időszakában „szerencsés esetben” egytől egyig megvalósulnak, így erősítve egymást, illetve az akcióterületi célok elérését. Ebből adódóan nincsenek prioritások közöttük, bármelyik projekt meg nem valósulásával sérülnek az akcióterületi célok.

A fent vázolt ideális állapothoz (minden projekt megvalósul) képest azonban feltételezhető, hogy nem fog minden tervezett projekt megvalósulni, vagy nem a jelen ITS végrehajtási időszakában. Ebben az esetben a projektek egymásra épülését, megvalósulását az alábbi tényezők befolyásolják / befolyásolhatják:

- Az Önkormányzat számára a projektek közötti prioritást elsősorban az önkormányzati projektek jelentik. Értelemszerűen ezekre a projektekre van a legnagyobb ráhatása az önkormányzatnak. Az egyes projektleírásoknál minden esetben jeleztük, hogy melyek az önkormányzati projektek, és melyek az egyéb szereplők (Magyar Állam, MÁV, stb.) hatáskörébe tartozó projektek;
- A projektleírások között jeleztük továbbá, hogy melyek Budavár kulcsprojektjei. Ezek is a prioritási lista elején lévő projektek;
- A fenti kritériumokhoz képest azonban előreláthatóan, nem a prioritások, hanem a források rendelkezésre állása fogja meghatározni a projektek végrehajtási sorrendjét. Mivel a budavári projekteknek jelentős része kizárólag külső finanszírozással valósulhat csak meg – és e források rendelkezésre állásáról csak igen korlátozottan áll rendelkezésre információ – ez a tény önmagában is felboríthatja az ITS-ben felvázolt ütemezést.

AT1: Budai vár és térsége akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Az akcióterület a „Vár” városrészben helyezkedik el a Mátray utca – Várfok utca – Ostrom utca – Hunfalvy utca – Ilona lépcső – Szabó Ilonka utca – Hunyadi János út – Sikló utca – Öntőház utca – Ybl Miklós tér – Apród utca – Szarvas tér – Attila út – Dózsa György tér – Váralja utca – Logodi utca által közrezárt területen.

A terület rövid bemutatása

Polgárváros: Lakó- és intézmény domináns (önkormányzat, múzeum, templomok, stb.), terület, részint lakossági alapellátást biztosító üzletekkel, óvodával, iskolával, részint a turizmust szolgáló létesítményekkel (szálloda, étterem, bazár, stb.);

Palotanegyed: A Budai vár területe kiemelt fejlesztési célterület, ahol a felújítások, egyéb beavatkozások fontos szempontja és célja, hogy a Világörökség területén a különféle védelmek alatt álló épített és természeti környezet színvonala minden elvárásnak megfelelő módon stabilizálódjon. A közeljövőben számos döntés szükséges a terület funkcionális megújulásával, új funkciók kialakításával kapcsolatban. A konkrét projekteken kívül az alábbi általános fejlesztési lehetőségek vannak:

- a köztársasági elnöki rezidencia mellé a miniszterelnöki rezidencia, intézmények és hivatal telepítése;
- a terület kulturális funkciójának megerősítése, kulturális létesítmények bővítése, fejlesztése (színház, mozi, előadó termek, kiállítások, könyvtár, múzeum, stb.);
- a közműhálózat rekonstrukciója a terület karsztos (barlangos) és csúszásveszélyes földtani adottságai miatt;
- még meglévő háborús károk helyreállítása, eltorzított épületek értékmegőrző felújítása;
- idegenforgalmi feltételek kedvező arányának, egyensúlyának megteremtése, környezetállapot;
- a turizmusfejlesztés szempontjából elengedhetetlen egy a XI. század igényeinek megfelelő turisztikai információs központ kiépítése;
- minőségének emelése (útburkolatok, díszvilágítás, közterületi zöldfelületek karbantartása, falfirkák eltávolítása);
- parkolóhelyek kialakítása, forgalom csillapítása, átmenő forgalom kitiltása.

Az akcióterülethez kapcsolódóan a Budapesti Közlekedési Központ tervezi a Várnegyed és a Batthyány tér kapcsolatának javítását korszerű környezetbarát midibuszokkal. A BKK javaslata alapján továbbá – a megfelelő közösségi közlekedési kiszolgálás szempontjából - optimális lenne, ha a Várnegyedet keleti oldalról (a Hunyadi János úton át) a közösségi közlekedés járműveivel nem csak megközelíteni, hanem elhagyni is lehetne.

A kiemelt kormányberuházások jogi kereteinek megteremtése konszenzus útján, az érintett önkormányzatok, állami szervek, partnerek együttműködésével, közelítő, közös álláspont kialakításával lehetséges.

A Budai Várral kapcsolatban meghozott kormányzati döntések:

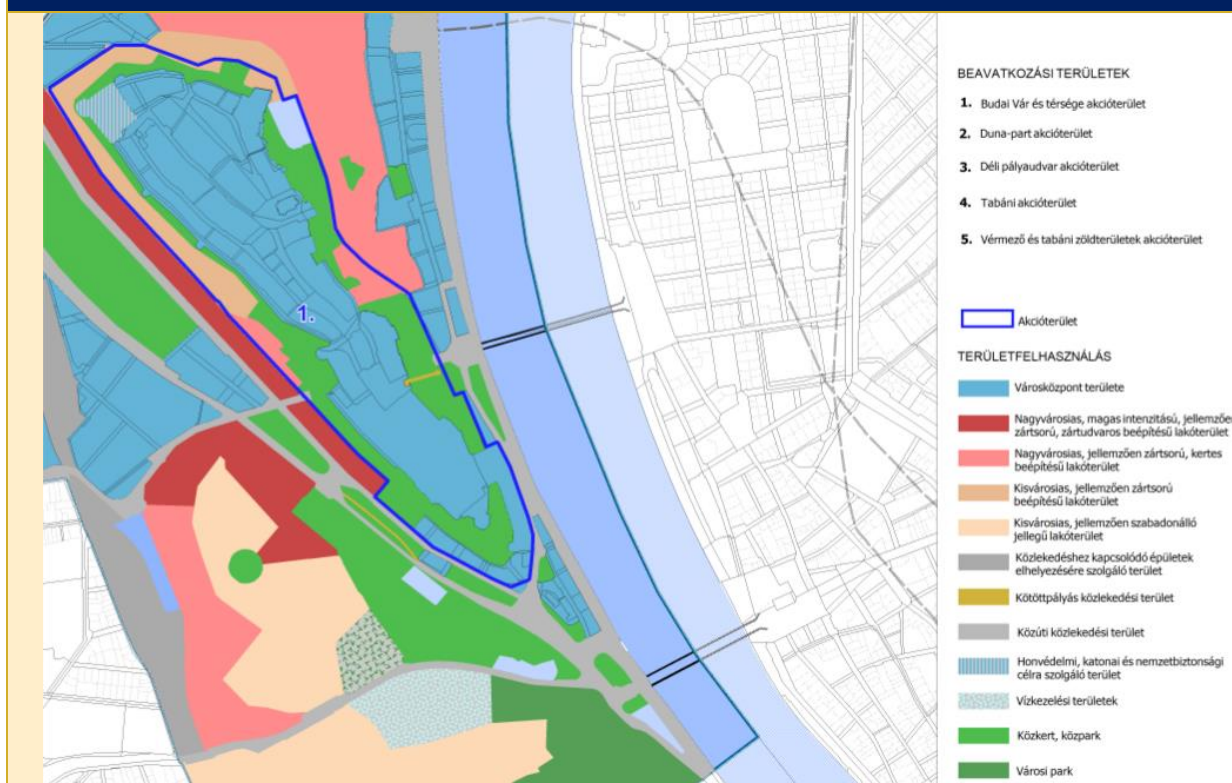
- 1312015. (V. 21.) Korm. határozat a Nemzeti Hauszmann-terv (2014-2024) végrehajtása érdekében a budavári Királyi Palota átfogó rekonstrukciója tudományos előkészítéséhez szükséges egyes intézkedésekről;

- 1837/2014. (XII. 29.) Korm. határozat a Budai Várnegyedben és a Királyi Palota épületegyütteséhez tartozó egykori Lovarda újjáépítéséről és az újjáépítéshez szükséges forrás biztosításáról;
- 1058/2015. (II. 16.) Korm. határozat a budavári várgarázs beruházás befejezéséhez szükséges forrás biztosításáról;
- 1066/2015. (II. 23.) Korm. határozat a Budavári Palota épületegyütteséhez tartozó egykori főőrségi épület és Stöckl-Lépcső újjáépítéséhez szükséges forrás biztosításáról;
- 119/2015. (V. 14.) Korm. rendelet a Nemzeti Hauszmann-terv keretében a Budavári Palota épületegyütteséhez kapcsolódó egykori lovarda, főőrségi épület, valamint Stöckl-lépcső újjáépítésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról;

AT illeszkedése a stratégiai célokhoz

A fejlesztések elsősorban az S12 stratégiai cél, közvetve az S2, S4, S6, S7 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

3. ábra: AT1: Budai vár és térsége akcióterület jelenlegi területfelhasználása

Tulajdonviszonyok

- Karmelita kolostor: Magyar Állam tulajdonában;
- Táncsics Mihály utca 9 a Magyar Állam tulajdonába került vissza;
- Kapisztrán tér: önkormányzati tulajdonban;

- A várfalak nagyobb része Önkormányzatunk tulajdonban áll, de vannak állami tulajdonú szakaszai is;
- MTA tömb: állami tulajdonban;
- Természetes barlangrendszer: tulajdonviszonyok rendezése szükséges.

4. ábra: AT1: Budai vár és térsége akcióterület – övezeti tervlap kivágat

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
ATP1.1	Karmelita kolostor fejlesztése	Az elképzelések szerint a Karmelita kolostorba költözik a Miniszterelnökség egy része, a projektet a 227/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet („Miniszterelnökség budavári elhelyezéséhez szükséges felújítási és építési feladatok a budai várnegyed területén”) nemzetgazdaságilag kiemelt beruházássá minősítette.	n.a.	Nem önkormányzati projekt (Miniszterelnökség)	227/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet

ATP1.2	Táncsics Mihály utca 9 ("Táncsics börtön") fejlesztése	A Táncsics Mihály utcában álló egykori József főherceg kaszárnya-épülete (amely Táncsics börtönként ismert) nemrég került vissza a Magyar Állam tulajdonába és hasznosításra vár. A Hauszmann Terv része lehet többek között a Táncsics Mihály utca 9. sz. ingatlan (közkeletű nevén „Táncsics börtön”) közcélra történő hasznosítása. A telek és az épület 2014-ben került vissza az Egyesült Államoktól a Magyar Állam tulajdonába.	n.a.	Nem önkormányzati projekt (Miniszterelnökség)	Hauszmann Terv Az épület visszaadása megtörtént nem sokára megkezdődnek a régészeti feltárások az ingatlanon.
ATP1.3	Kapisztrán tér fejlesztése	Cél a Kapisztrán tér idegenforgalmi vonzerejének megerősítése (mostani állapotában a turistaforgalomból kiesik a tér). Gyönyörű épített térfalai, alapvetően középületekből álló határoló házai lehetőséget adnak arra, hogy a tér közösségi rendezvények, vásárok helyszíne legyen (hűen a tér eredeti nevéhez, mivel Szombatvásár tér volt), a Mária Magdolna torony és az altemplom új funkciókkal kiteljesedjen. Fontosak a tér újragondolásánál az állandó és ideiglenes utcabútor elemek, burkolatok, a növényzet, az utcabútorok, az információs rendszer, a nappali és éjszakai arculat, díszvilágítás igényes megoldásai. A Kapisztrán tér újraértelmezésében jelentős tényező lehet a megújuló Széll Kálmán tér közelsége. A tér megújítása egy ötletpályázon alapuló hasznosítási terv alapján ebben a ciklusban megvalósítható.	500 m	-	Ötletpályázon alapuló hasznosítási terv
ATP1.4	MTA tömb hasznosítása	A tömb az Országház utca, és az Úri utca között található. A fejlesztés eredményeképp a tömb Kapisztrán térhez kapcsolódna. Ehhez egy fal elbontása szükséges. A tömb állami tulajdonban van.	n.a.	Nagyobb részben nem önkormányzati projekt (Magyar Állam)	Tanulmányterv
ATP1.5	Várfal állagmegóvása	A Várnegyedet övező több km hosszú várfalak egyes helyeken komolyabb statikai károsodást mutatnak (pl. az Esztergomi és Fehérvári Rondellákon), illetve a természetes elhasználódás jelei is egyre szembetűnőbbek (pl. a téglá anyagú mellvéd-falak fagyási kárai). A komolyabb károsodások helyszínén a szükséges műszaki beavatkozás tervezésével, és ütemezett megvalósításával érhető el eredmény. A várfalak nagyobb része Önkormányzatunk tulajdonban áll, de vannak állami tulajdonú szakaszai is. A várfalak megosztott vagyoni helyzete hátrányos, és a kerületi önkormányzat teherbíró	20 m Ft / év	Cél, hogy ne önkormányzati projekt legyen (hanem állami)	Önkormányzat a szükséges jogi rendezéseket megkezdte (bizonyos telekalakítási eljárások lefolytatásával), az állami tulajdonba való átadás érdekében.

		<p>képességét meghaladja a jelentkező statikai problémák megoldása és a folyamatos karbantartás. Javasolt, hogy a várfalak - ideértve a rondellákat is - teljes egészében, egységesen állami tulajdonba kerüljenek. Ennek elősegítése érdekében az Önkormányzat a szükséges jogi rendezéseket megkezdte (bizonyos telekalakítási eljárások lefolytatásával) és minden fórumon szorgalmazza az állami tulajdonba adást. Legalább ennyire fontos kérdés a várfalak tekintetében az egységes vagyonkezelés elérése olyan szervezet kijelölésével, amely elegendő anyagi erőforrással rendelkezik (vagy tud mozgósítani) e felelősségteljes feladat ellátásához. E folyamat lezárultáig az Önkormányzat feladata marad a falak állapotának folyamatosan monitorozása, az esetleges veszélytelenítések elvégzése, különösen azokon a várfalszakaszokon, ahol a falak közvetlen közelében gyalogos- vagy járműforgalom van.</p>			
ATP1.6	Természetes barlang és picerendszer fejlesztése	<p>A Várhegy alatt húzódó üreg- és barlangrendszer egyedülálló képződmény, amelynek egyes részeit az elmúlt években megerősítették. A védett barlangok (nagyreszt természetes keletkezésűek, de mesterséges beavatkozással is formáltak) és védelem alatt nem álló - a helyi szóhasználat szerint - barlangpincék természeti-, kultúrtörténeti- és régészeti értékeik mellett esetenként problémát jelentenek a közterületek, közutak és az épületek állapotára nézve. Előfordulhatnak olyan üregek (az elmúlt századok során történt üregtömedékelések és elfalazások vagy egyszerűen eddigi felfedezésük hiánya miatt), amelyek még máig sem ismertek. Ezek az üregek akár vis maior helyzetet is okozhatnak (beszakadás, épületkárok, közműproblémák, stb.). Ezek elhárításának költségeit célszerű vis maior alapból biztosítani. Összességében a barlangrendszerrel kapcsolatban kiemelten fontos a tulajdonviszonyok rendezése és a megfelelő anyagi erőforrásokkal rendelkező vagyonkezelő megtalálása, valamint az értékelvű hasznosítás, ami a folyamatos jelenléttel az állandó műszaki felügyeletet, ellenőrzést is jelenti. A Magyar Állam szerepvállalása e</p>	n.a	Nem önkormányzati projekt (Magyar Állam, Duna-Ipoly Nemz. Park)	-

		területen megkerülhetetlen és elengedhetetlen.			
ATP1.7	Palota fejlesztése	<p>A kormány Nemzeti Hauszmann Terv a budai Várnegyed megújításáért névvel indított tízéves, átfogó rekonstrukciós programot. Az erről szóló, 1377/2014 (VII.10.) Korm. határozat szerint "a kormány egyetért azzal, hogy a budai Várnegyed védelme, megőrzése, méltó bemutatása kiemelt feladat, melynek érdekében a Palotanegyed és a polgárváros átfogó rekonstrukciója szükséges, a Várnegyed reprezentatív, kulturális és turisztikai funkcióinak erősítése céljából."</p> <p>A kiemelt kormányberuházások jogi kereteinek megteremtése konszenzus útján, az érintett önkormányzatok, állami szervek, partnerek együttműködésével, közelítő, közös álláspont kialakításával lehetséges.</p>	n.a.	nem önkormányzati projekt (Miniszterelnökség)	<p>Nemzeti Hauszmann Terv, 1377/2014 (VII.10.) Korm. határozat 1312015. (V. 21.) Korm. határozat a Nemzeti Hauszmann-terv (2014-2024) végrehajtása érdekében a budavári Királyi Palota átfogó rekonstrukciója tudományos előkészítéséhez szükséges egyes intézkedésekről; - 1837/2014. (XII. 29.) Korm. határozat a Budai Várnegyedben és a Királyi Palota épületegyütteséhez tartozó egykori Lovarda újjáépítéséről és az újjáépítéshez szükséges forrás biztosításáról; - 1066/2015. (II. 23.) Korm. határozat a Budavári Palota épületegyütteséhez tartozó egykori főőrségi épület és Stöckl-Lépcső újjáépítéséhez szükséges forrás biztosításáról; - 119/2015. (V. 14.) Korm. rendelet a Nemzeti Hauszmann-terv keretében a Budavári Palota épületegyütteséhez kapcsolódó egykori lovarda, főőrségi épület, valamint Stöckl-lépcső újjáépítésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról;</p>
ATP1.8	Parkolás és forgalmi rend kialakítása	<p>Cél: A gépjárműforgalom és parkolás problémáinak enyhítése, a vári terület tehermentesítése. Várba felmenő buszok számának korlátozása, a parkolás és forgalom "áthelyezése" a Vár keleti oldaláról a nyugati oldalra és korszerű fogadóépület (WC, lift) létesítése. A tervezett fejlesztések másik a Déli pályaudvar fejlesztésével összhangban valósulhatnak meg.</p>	Palota úti parkoló, buszforduló: 270 m Ft, fogadóépület 1.100 m Ft, a Déli pu. állami feladat	-	-
ATP1.9	Mélygarázsok építése	<p>"Mélygarázsok kialakítása a Lovas út, Szabó Ilonka u, Nyugati kert helyszíneken valamint kapcsolódó liftek megépítése. Mélygarázsok létesítése nélkül nem megvalósítható az a cél, hogy az autóforgalom és parkolás számottevően csökkenjen a Várban.</p>	5.000 m Ft	-	<p>Csikós udvari mélygarázs építése folyamatban van, a Nyugati kertben még nem kezdődött meg a kivitelezés</p> <p>1058/2015. (II. 16.) Korm. határozat a budavári várgarázs beruházás befejezéséhez szükséges forrás biztosításáról;</p>
AT 1.10	Csúszásveszély megszüntetése	A várnegyed területe több helyen is csúszásveszélyes. Ennek átfogó	2 m Ft / év	-	-

	(előkészítés)	vizsgálatára az elmúlt évtizedekben nem került sor. Szükséges lenne egy egységes monitoring rendszer kiépítése a negatív folyamatok nyomonkövetésére.			
AT 1.11	Honvéd Főparancsnokság épületének rekonstrukciója	Honvéd Főparancsnokság épületének végleges kialakítása és funkciójának meghatározása	n.a.	Nem önkormányzati projekt (Miniszterelnökség)	-

AT2: Duna-part akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Az akcióterület Víziváros és Tabán városrészekben helyezkedik el, a Kerülethatár – Batthyány tér – Bem rakpart – Clark Ádám tér – Groza Péter rakpart – Ybl Miklós tér – Döbrentei utca – Hadnagy utca – Döbrentei tér – Szent Gellért rakpart – Kerülethatár – Duna folyó által közrezárt területen

A terület rövid bemutatása

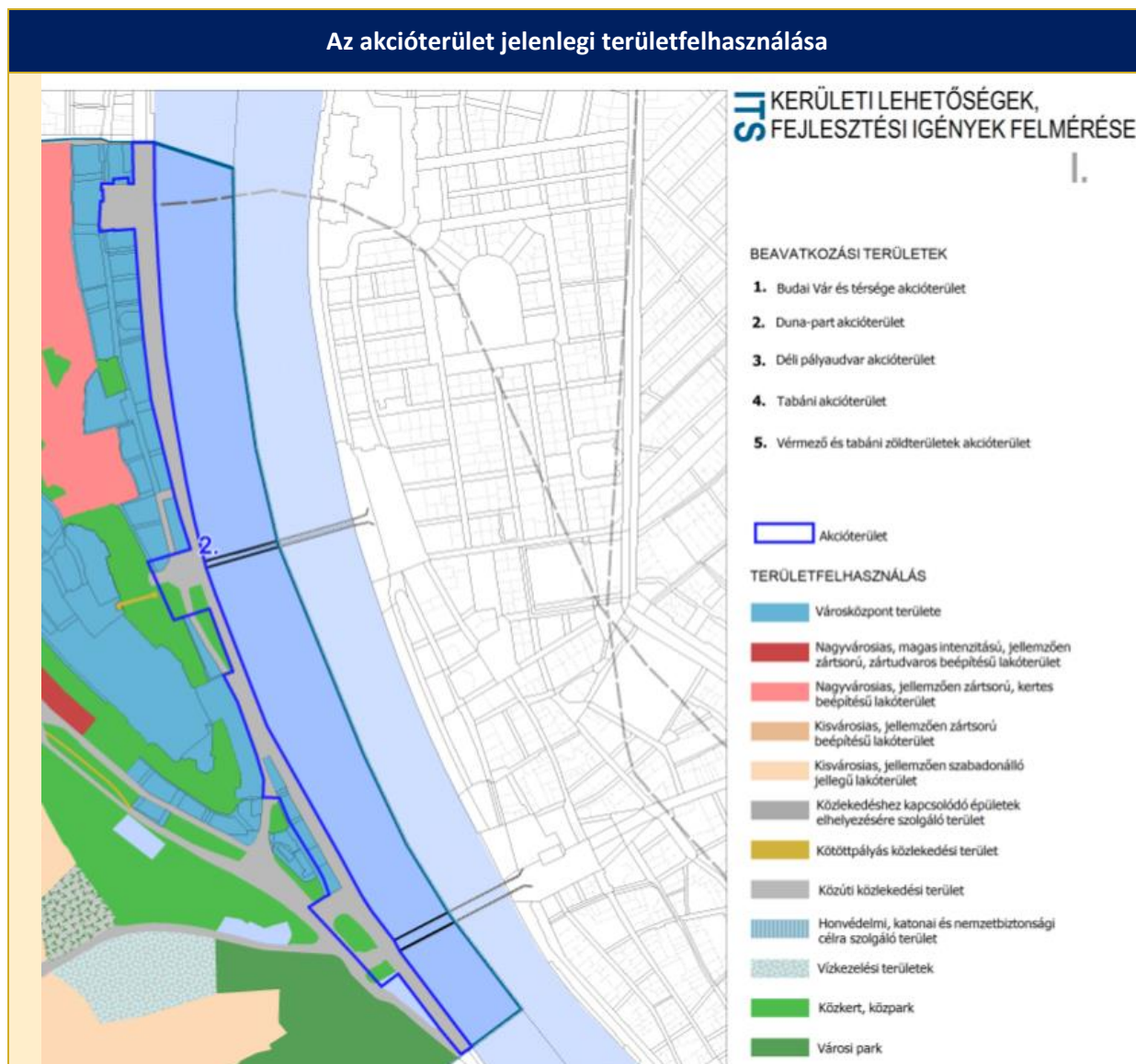
Az akcióterület történelmi, városképi jelentősége nem marad el a Várnegyedétől. Budapest Duna-parti látképe”a Budai Várnegyeddal együtt 1987 óta szerepel az UNESCO Világörökség helyszínei között. Kiemelt fontosságú problémája a Duna-parton beszűkülő területen áthaladó, összvárosi jelentőségű közlekedési utak (Alsó-, és Felső rakparti út, Fő utca) terhelése, zaj- és légszennyezése. A Duna-parti forgalom elválasztó hatása érvényesül a folyó teljes kerületi szakaszán, emiatt a Duna megközelítése nehézkes, sőt gyakran veszélyes. A megalapozó vizsgálat SWOT analízisében lehetőségként jelenik meg, hogy az erősödő idegenforgalmi tendenciák miatt a Duna-part kihasználtsága javulhat. Az akcióterülethez, a Duna közvetlen parti sávján kívül hozzátartozik a Batthyány tér, a Clark Adam tér, illetve ezek környezete. A kerékpáros, autós, gyalogos közlekedés mellett a jövőben egyre jelentősebb szerep hárulhat a vízi közlekedésre is. A megalapozó vizsgálat fejlesztési kihívásai között szerepel a Duna-part elérhetőségének és a gyalogos, kerékpáros közterülethasználatnak a javítása a közlekedési konfliktusok csökkentése valamint, a Világörökségi területhez méltó közterületi kialakítás.

A Duna-part fejlesztése prioritás a magasabb rendű fejlesztési tervekben és a fővárosi fejlesztési szándékokban, mely a kerület számára jobb kapcsolatot eredményezhet Duna-parttal. Budapest Főváros ITS-ében területi célként jelenik meg: *„Turisztikai, szabadidős, zöld és közterületi rendszerek integrált fejlesztése a Duna mentén – megközelíthető, végigjárható, kikapcsolódást nyújtó Duna-partok”*

AT illeszkedése a stratégiai célokhoz

A fejlesztések az S8, S9, S14 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

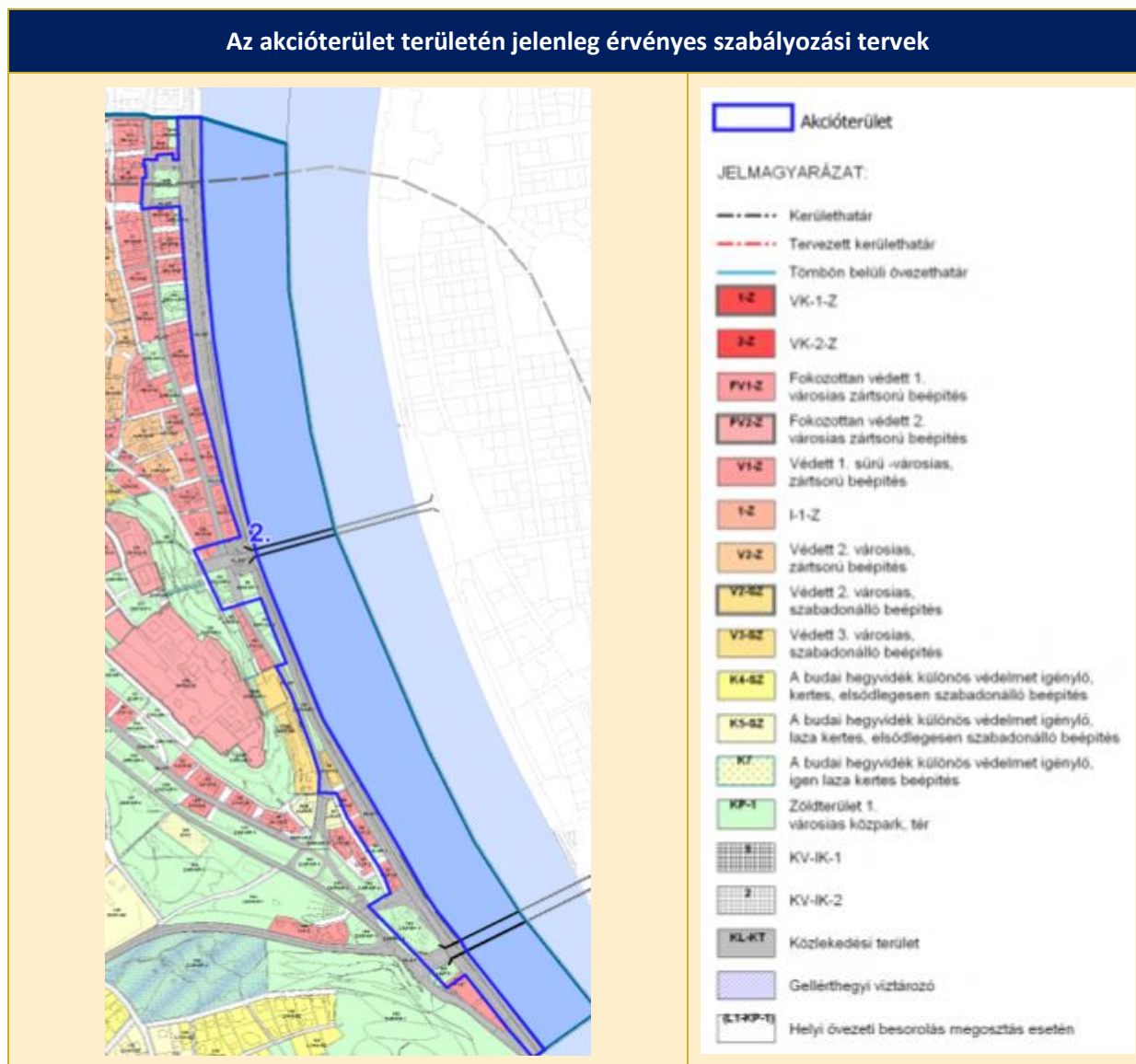

5. ábra: AT2: Duna-part akcióterület jelenlegi területfelhasználása

Tulajdonviszonyok

A Bem, Sztéhló Gábor, Friedrich Born és a Várkert rakpart, valamint a Clark Ádám, Ybl Miklós és Batthyány tér mind a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő közterületek.

Az akcióterület területén jelenleg érvényes szabályozási tervek

6. ábra: AT2: Duna-part akcióterület – övezeti tervlap kivágat

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
ATP2.1	Forgalom újraosztása	Cél: a parkolás rendezése, kerékpáros közlekedés fejlesztése. A Főváros 2020-ig szóló Tematikus Fejlesztési Programjában 1 milliárd Ft összköltséggel szerepel a Batthyány tér rekonstrukciója, illetve 200 millió Ft összköltséggel a Felső rakparti kerékpáros és gyalogos sétány szétválasztása, elkülönítése, fejlesztése (Halász utcai közlekedési csomóponttal együtt), melyet az Önkormányzat a tervezett beruházásai között is szerepeltet."	200 m Ft	-	Főváros 2020-ig szóló Tematikus Fejlesztési Programja
ATP2.2	Hajózás fejlesztése	A Kerület arculatához illeszkedő úszóművek építése, valamint a kapcsolódó közműellátás kiépítése. A hajózás fejlesztése is csak egységesen, nagy projekteken belül valósítható meg a kerületekkel, a Fővárossal és a BKK-val közösen. A dunai hajózás, a vízi közlekedés jelentős mértékben kihasználatlan, ezért szükségesnek tartjuk a hajózás fejlesztését.	n.a.	Nem önkormányzati projekt	-

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
		A kerület a hajózás fejlesztésénél nem a szállodahajók és discohajók számának növelését szorgalmazza, hanem a széleskörűen hozzáférhető közlekedési útvonalként történő használatot részesíti előnyben."			
ATP2.3	Batthyány tér fejlesztése	<p>A Főváros 2020-ig szóló Tematikus Fejlesztési Programjában 1 milliárd Ft összköltséggel szerepel a Batthyány tér rekonstrukciója, illetve 200 millió Ft összköltséggel a Felső rakparti kerékpáros és gyalogos sétány szétválasztása, elkülönítése, fejlesztése (Halász utcai közlekedési csomóponttal együtt).</p> <p>A Batthyány téren a Budai Fonódó Villamoshálózat elkészültét követően lehetőség nyílik a barokk tér arculatát kibontakoztatni, cél a buszvéggállomás-jelleg csökkentése. A nagy forgalmi terhelésű tér barátságosabb, rövid idejű megpihenésekre, találkozóokra alkalmas kialakítással emberközelibbé és jobban kihasználhatóvá válik.</p> <p>Az akcióterülethez / projekthez kapcsolódóan a Budapesti Közlekedési Központ tervezi a Várnegyed és a Batthyány tér kapcsolatának javítását korszerű környezetbarát midibuszokkal.</p>	1.100 m Ft	-	Főváros 2020-ig szóló Tematikus Fejlesztési Programja
ATP2.4	Clark Adam tér és környezetének fejlesztése	Clark Adam tér átépítése (fővárosi beruházás), alagúthoz kapcsolódó fejlesztés, hídfő, foghíj telek (magánberuházás)	800 m Ft (alagút és magánérő nélkül)	Nem önkormányzati projekt (Fővárosi Önkormányzat)	a Fővárosi Önkormányzat tervezeti

AT3: Déli pályaudvar akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Az akcióterület Krisztinaváros kerületrészben helyezkedik el a Magyar jakobinusok tere – Alkotás utca – Márvány utca – Győri út – Avar utca – Hegyalja út – Mészáros utca – Győző utca – Kuny Domokos utca – Kosciuszko Tádé utca – Krisztina körút által határolt területen.

A terület rövid bemutatása

A Déli pályaudvar, az ország egyik legforgalmasabb vasúti csomópontja, mintegy 1,5 km hosszú vasútüzemi és pályaudvari terület. Átjárhatóságot, kapcsolatot az Alkotás utca felé, illetve az attól nyugatabbra eső területekre egyedül a Márvány utcai szűkös, 2x1 sávvasúti felüljáró híd biztosít. A pályaudvar és környéke leromlott műszaki állapotban van, rendezetlensége alkalmas környezetet kínál hajléktalanok megtelepedésére. A vasúti végállomáshoz a metró biztosít kulturált tömegközlekedési kapcsolatot, a busz- és villamos megálló elhelyezése esetleges, térbiztosítása szűkös, gyalogos kapcsolatai komplikáltak. A térség közlekedési rendszerének összehangolása, fejlesztése fővárosi és kerületközi együttműködéssel oldható csak meg. A pályaudvar és az Alkotás utca közötti terület vegyes használatú, lakófunkció nélküli, egy irodaépület, egy benzinkút és a MÁV háttérintézményei telepítik be. A pályaudvar és környéke olyan kiemelt fejlesztési akcióterület, ahol a fejlesztések eredményeképpen a jelenlegi funkciók újragondolása, és a hangsúlyok eltolódása tervezett.

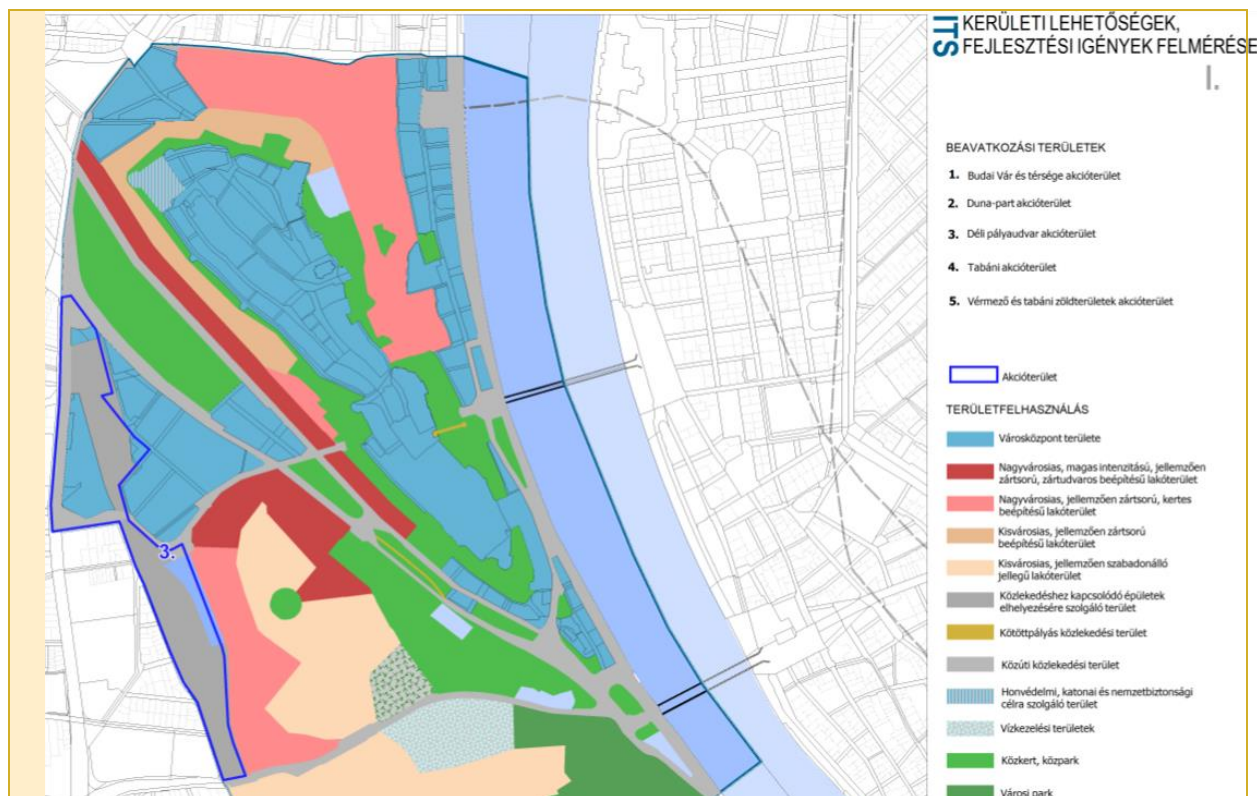
A Déli pályaudvar rekonstrukciójának kérdéskörét mára már több évtizedre visszanyúló kerületi és összvárosi tervezés előzte meg, azonban kisebb-nagyobb felújításokon kívül jelentősebb változás nem történt. A jelentősen leromlott, városképi szempontból lehangoló látványt nyújtó pályaudvari épületek és kiszolgáló területek felújítására már több éve jogerős építési engedély van hatályban. A hatályos településrendezési tervek a pályaudvar felülépítését teszik lehetővé, az így nyert területeken pedig új városi funkciók jelenhetnek meg. A pályaudvar rekonstrukciójával párhuzamosan a környező közterületek megújítása is szükségessé válna.

A megalapozó vizsgálat a Déli pályaudvar csarnoki és rendező pályaudvari területét, mint Krisztinaváros, sőt a kerület legjelentősebb tartalékokkal rendelkező területegységeként azonosítja. Déli pályaudvar komplex fejlesztése stratégiai célként jelenik meg, amely több szereplő (állam, önkormányzatok, vállalkozások stb.) együttműködésével lehetséges csak.

AT illeszkedése a stratégiai célokhoz

A fejlesztések elsősorban az S13 másodsorban az S8, S9 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

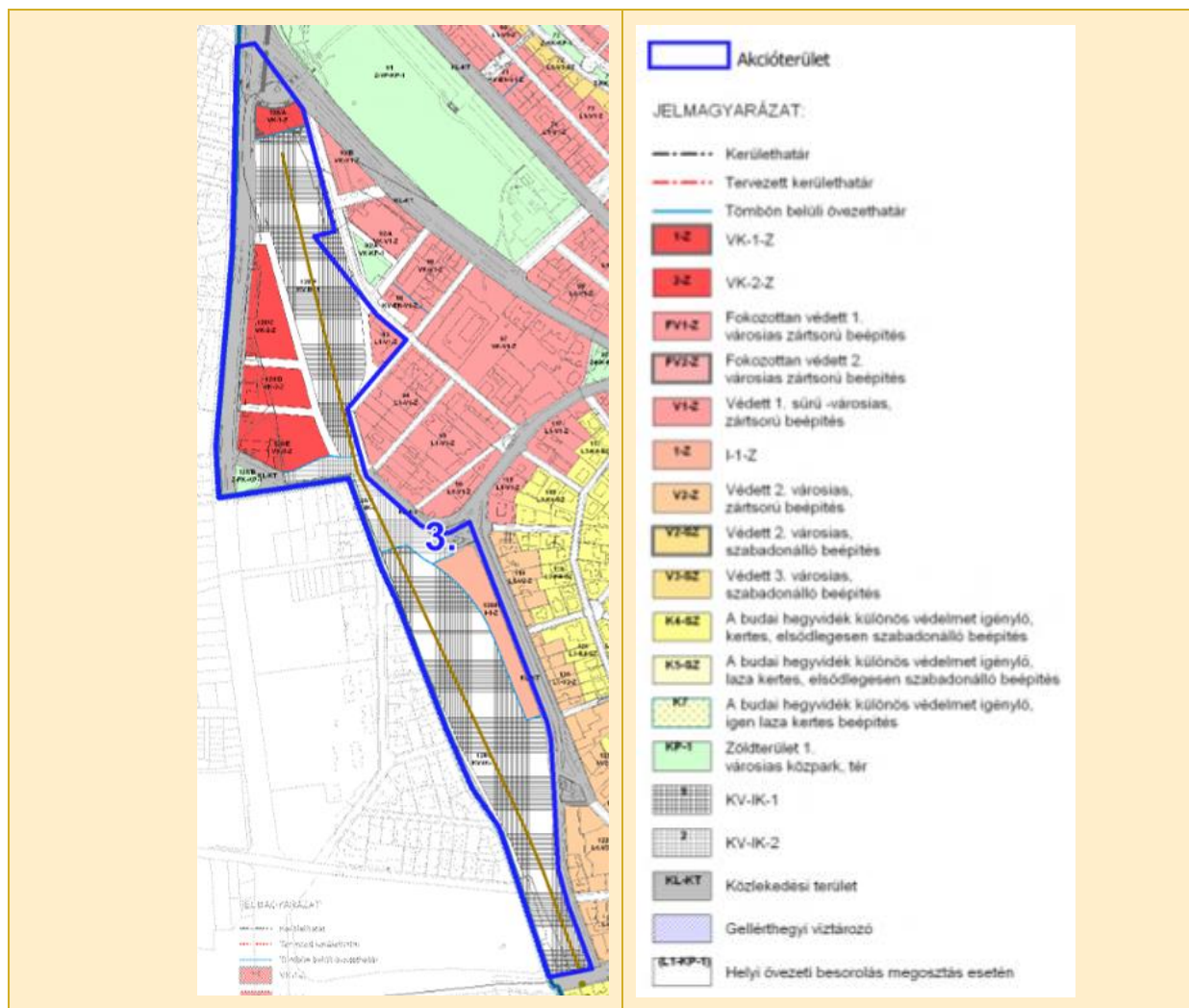

7. ábra: AT3: Déli pályaudvar akcióterület jelenlegi területfelhasználása

Tulajdonviszonyok

A Déli pályaudvar telkei a Magyar Állam Vasutak tulajdonában vannak.

Az akcióterület területén jelenleg érvényes szabályozási tervek

8. ábra: AT3: Déli pályaudvar akcióterület – övezeti tervlap kivágat

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT3)						
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka	
ATP3.1	Déli pályaudvar és környezetének fejlesztése	<p>A Déli pályaudvar főépülete és kerítéssel határolt vasúti területe is az I. kerület közigazgatási területén fekszik. A Kerületi Építési Szabályzat és az Fővárosi Területfejlesztési Program is potenciális fejlesztési lehetőségként foglalkozik az állami tulajdonban lévő területtel.</p> <p>A kerületi fejlesztési lehetőségeiben kiemelt helyet foglal el a Déli pályaudvar rehabilitációja, MÁV területek rendezése. A pályaudvar és a hozzávetőző vasútterület a MÁV, áttételesen a Magyar Állam tulajdona. 2014-15 telén leezett jelentős csapadék-mennyiség miatt a XI. kerületi sínek mentén támfalcsúszások következtek be és két hónapig csak Kelenföldre illetve Kelenföldről jártak a vonatok. A statikai/talajmechanikai problémáktól függetlenül is megérett a helyzet a pályaudvar és környéke teljes rekonstrukciójára, hiszen mára a kerület talán legdiszsonánsabb területévé vált. A fejlesztési elképzelések között több terv is szerepel, így például Déli pályaudvar forgalmának jelentős visszaszorításával vagy a</p>	<p>Déli rekonstrukció: n.a.</p> <p>Buszparkoló kialakítása 2.500 m Ft</p>	Alapvetően nem önkormányzati projekt (Magyar Államvasutak),	A Kerületi Építési Szabályzat és az Fővárosi Területfejlesztési Program is potenciális fejlesztési lehetőségként foglalkozik.	

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT3)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
		<p>sínek lefedésével újraértelmeznék a terület funkcióit.</p> <p>A fejlesztések eredményeképpen felszabaduló területek alternatívát kínálhatnak idegenforgalomhoz kapcsolódó buszparkolásra, valamint kerületen átmenő forgalom csillapítására is megoldást nyújthat. Nem csak a vasút, hanem a teljes kerület, illetve Budapest problémáira is megoldást kínál. Kapcsolódó projektelem: Alkotás utca fejlesztése.</p>			

AT4: Tabáni akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Az akcióterület Tabán kerületrészben helyezkedik el a Kocsány utca – Szirtes út – Citadella sétány – Szent Gellért rakpart – Döbrentei tér – Hadnagy utca – Döbrentei utca – Apród utca – Szarvas tér – Hegyalja út – Orom utca – Szirom utca – Bérc utca által határolt területen.

A terület rövid bemutatása

A Tabán karakteres beépítésű, kisházias falu a Gellért-hegy északi oldalán és a mai parkterületen. A területen jelentős számban található műemléki védettség alatt álló ingatlan. Területén jelentős számú határozattal védett régészeti lelőhely található.

A Várbazár a Világörökség részét képező komplexum 1996 óta a világ száz legveszélyeztetettebb műemlékének egyike. 2011-ben született kormányhatározat a Várbazár rekonstrukciójáról és a budai Várnegyed hosszú távú fejlesztéséről, valamint a budavári királyi kertek revitalizációjáról és a környék közlekedési problémáinak rendezéséről. A Várbazár és a budavári királyi kertek rekonstrukciója 2011 decemberében lett kiemelt projekt. A felújítás 7985 négyzetméter nagyságú épületet érintett és 4867 négyzetméternyi új épület építettek. Az átadásra 2014-ben került sor. Ezek a településfejlesztési beavatkozások közvetve járulnak hozzá a Kerület helyi gazdaságának élénküléséhez, potenciális lehetőségeket teremtve a helyi kis és középvállalkozások számára.

A kerület különleges beépítésre szánt területei közül kiemelkedőek a gyógyfürdői, amelyek a Tabán városrész területén találhatóak (Rác fürdő, Rudas gyógyfürdő). A Rudas Fürdő Budapest egyik legjellegzetesebb városképi, műemléki területén évtizedek óta rontotta az összképet a Rudas fürdő romos, rossz állapotban lévő épülettömege. 2012-ben KMOP támogatás igénybe vételével az üzemeltető BGYH Zrt. a fürdő homlokzatát és tetőszerkezetét felújította, és ezzel a fürdő épülete a rangjának megfelelő vonzó külsejét visszanyerte. Az épületcsoport teljes pompáját a déli szárnyhoz csatlakozó palackozó átépítésével nyerte el. A munkálatok 2014-ben fejeződtek be. A Rudas fürdőhöz kapcsolódóan további fejlesztési elképzelések vannak. A Rác fürdő jogi helyzete a mai napig tisztázásra szorul. A gyógyvizekre alapozott turizmusfejlesztésben (gyógyturizmus) jelentős fejlesztési potenciállal bír a Kerület.

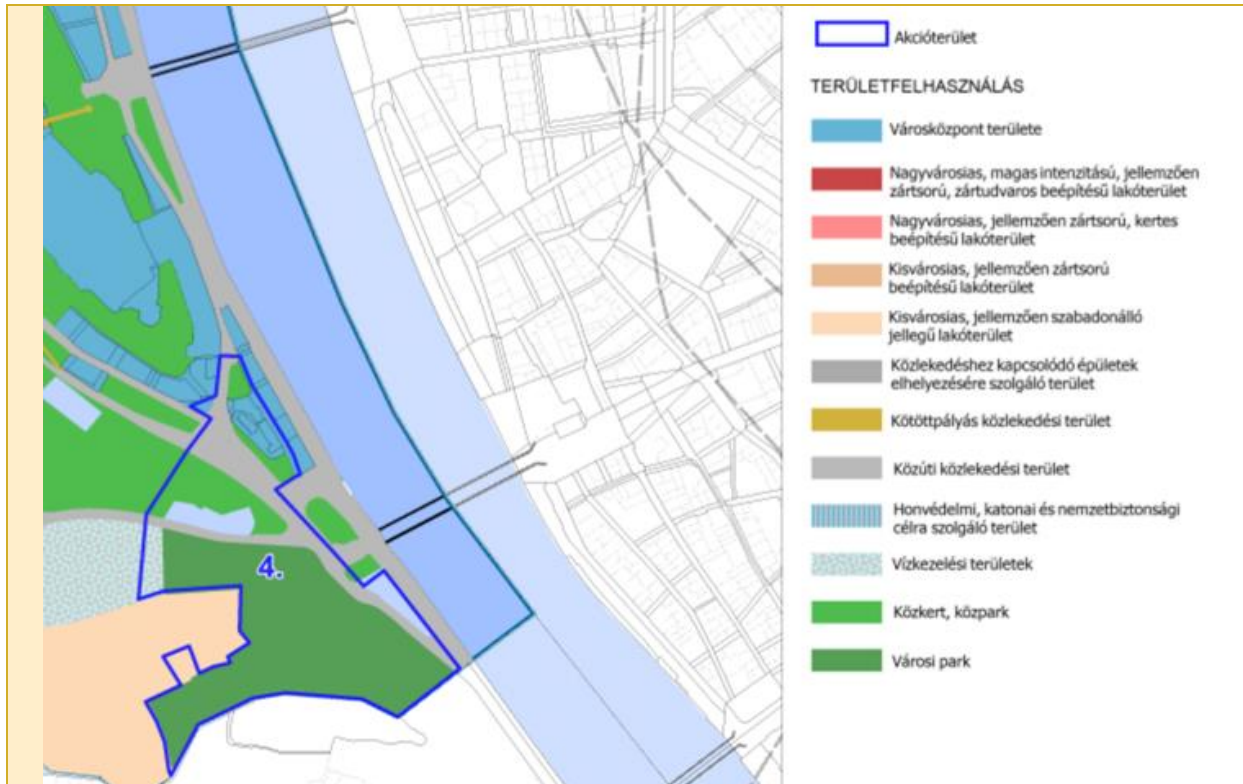
A Gellérthegyi kilátó megközelítésére nagyszabású tervek születtek. A térségben kismértékben van jelen lakófunkció, a Döbrentei tér környékén. A Lánchíd utca, Attila út, Krisztina körút, Hegyalja út, Erzsébet híd, Szent Gellért rakpart találkozási jelentős főváros közlekedési csomópont, az észak-dél és kelet-nyugat irányú forgalom találkozó és irányváltó helye.

Az akcióterülethez részben kapcsolódva a Budapesti Közlekedési Központ tervezi a Gellérthegy és a Naphegy közti átjárás biztosítása a közösségi közlekedés eszközeivel, a Hegyalja út és a XI. kerület fontos csomópontjai közti közösségi közlekedési kapcsolat az Alsóhegy utcán át.

AT illeszkedése a stratégiai célokhoz

A fejlesztések elsősorban az S8, S9, S10, S14 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

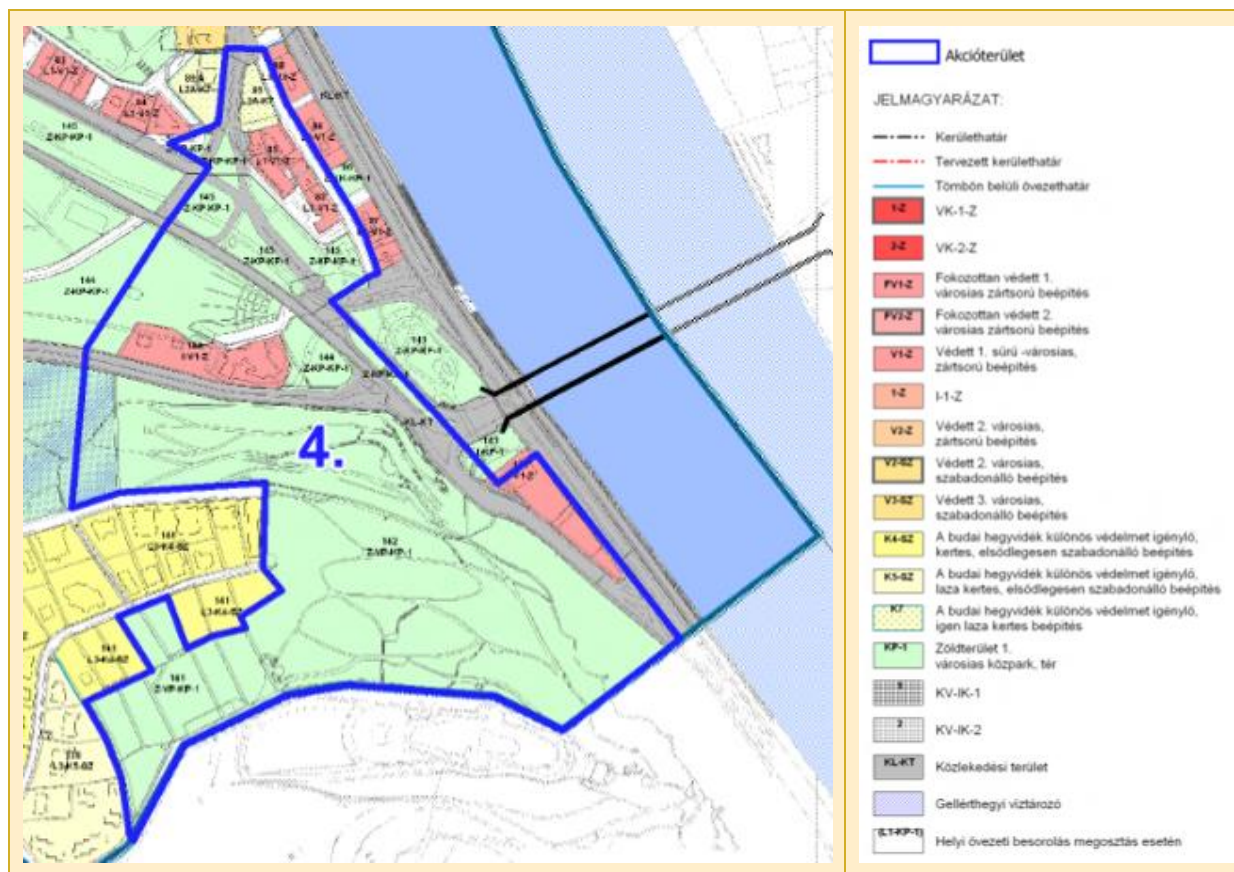

9. ábra: AT4: Tabáni akcióterület jelenlegi területfelhasználása

Tulajdonviszonyok

A terület nagyobb részt köztulajdonban (Magyar Állam, Fővárosi és I. kerületi Önkormányzat) van.

Az akcióterület területén jelenleg érvényes szabályozási tervek

10. ábra: AT4: Tabáni akcióterület – övezeti tervlap kivágat

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT4)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretössze g (nettó, m Ft)	Megjegyzé s	Előkészítettség foka
ATP4.1	Rudas fürdő fejlesztése	A gyógyvizekben gazdag fővárosunk számos forrása és fürdője az I. kerületben található: a nemrég felújított és kibővített Rudas fürdő, mellette az Erzsébet-híd lábánál lévő három forrásra (Hungária, Attila és Juventus forrás) épült Rudas ivókút, amelyek vizét ma is fogyaszthatják a gyógyulni vágyók. A felújított és kibővített Rác fürdő és szálloda komplexuma megnyitásra vár. A projektnek ki kell terjednie a fürdő és a Duna közti felső rakpart humanizálására, a Rudas gyógyfürdő villamosmegálló megépítésekor beépített gyalogos-kerékpáros konfliktusok megoldására.	n.a.	Nem önkormány zati projekt (magán-erős beruházás)	-
ATP4.2	Ivókutak kialakítása	A Gellért téri ivókúthoz hasonló ivó kutak kiépítés az akcióterület több pontján.	80 m Ft	-	-
ATP4.3	Sikló és környéke fejlesztése	Megvalósításra vár a Citadella megközelítésének új módjaként tervezett Gellérthegyi Sikló beruházás. Ennek a turisztikai attrakciónak a helyiek is haszonélvezői lennének, hiszen kiépülése esetén jelentősen tehermentesíthetné a Citadellához vezető közutak buszforgalmát, ezáltal az ott élők életminőségének javulása érhető el. A projekthez részben kapcsolódva a Budapesti Közlekedési Központ tervezi a Gellérthegy és a Naphegy közti átjárás biztosítása a közösségi közlekedés eszközeivel, a Hegyalja út és a XI. kerület fontos csomópontjai közti közösségi közlekedési kapcsolat az Alsóhegy utcán át. A Gellért hegyre vezető sikló és az induló állomásnál	1.500 m Ft	Jelenleg nem önkormány zati projekt. Cél, hogy a Fővárosi Önk., a Kerületi Önk. és a BKK közös programja legyen.	építési engedély

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT4)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
		kiépítendő buszfordulós parkoló csak abban az esetben támogatható, ha a beruházás nem veszélyezteti a Világörökségi helyszín területének védeltségét és a Gellért hegy Duna felőli látványát, valamint, ha a beruházás következtében nem csökken a zöldterületek aránya.			
ATP4.4	Döbrentei tér forgalmi revíziója	A Sikló létrejötte új értelmezéseket és funkciókat adna a Döbrentei térnek, az Erzsébet híd budai hídfőjét övező területeknek. Az induló állomásnál kiépítendő buszfordulós parkolóval orvosolhatók lennének a parkolási problémák. Egy ilyen léptékű közlekedési beruházás csak közösségi pályázati forrásból, a kormány, a Főváros és a kerület együttműködésében és beruházásában valósulhat meg. A projektnek ki kell terjednie a tér átjárhatóságának növelésére, az Erzsébet hídra kapcsolódó felüljáró-komplexum racionalizálására.	300 m Ft		
ATP4.5	Hajóállomás fejlesztése	A hajózás fejlesztése csak egységesen, nagy projekteken belül valósítható meg a kerületekkel, a Fővárossal és a BKK-val közösen. A dunai hajózás, a vízi közlekedés jelentős mértékben kihasználatlan, ezért szükséges a hajózás fejlesztése.	n.a.	Nem önkormányzati projekt	-
ATP4.6	Virág Benedek ház fejlesztése	A Virág Benedek - ház kisvárosias épülete egyike az egykor itt elterülő Tabán városrész utolsó megmaradt házainak. Az épület eredetileg vendégfogadó volt, később lakóház, majd kelmefestő műhely és sütőde lett. Ezekből a hagyományokból érdemes a ház jelen és jövő funkcióját újrafogalmazni, a Tabán hangulatához illeszkedő komplex turisztikai hasznosításra kerülhet sor. A Várkert Bazár felújításával, környezete rendezésével a Virág Benedek - ház megújulásával egy új kulturális közösségi tér jöhet létre. A jó tömegközlekedés biztosított, így mind a belföldi, mind a külföldi látogatók számára a Várnegyed kapujává válhat.	50 m Ft	-	-

AT5: Vérmező és tabáni zöldterületek akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Az akcióterület Tabán és Krisztinaváros városrészekben helyezkedik el, a Kereszt utca – Szarvas tér – Attila út - Krisztina körút – Orvos utca – Naphegy utca által közrezárt területen.

A terület rövid bemutatása

Az akcióterület magas aktivitás értékű, ökológiai szempontból is értékes területeket foglal magába. Az egyfőre jutó zöldterületek aránya itt a legmagasabb az egész kerületben. A Várlejtőhöz csatlakozó Vérmező a bel-budai térség talán legfontosabb, ugyanakkor alulhasznosított városi közparkja, aminek vonalát csak a Mikó utca – Alagút utca közötti lakóházak tömbje szakít meg. A terület korábbi időszakokban vegyes anyagokkal lett feltöltve, ez azonban nem jelent számottevő környezeti problémát.

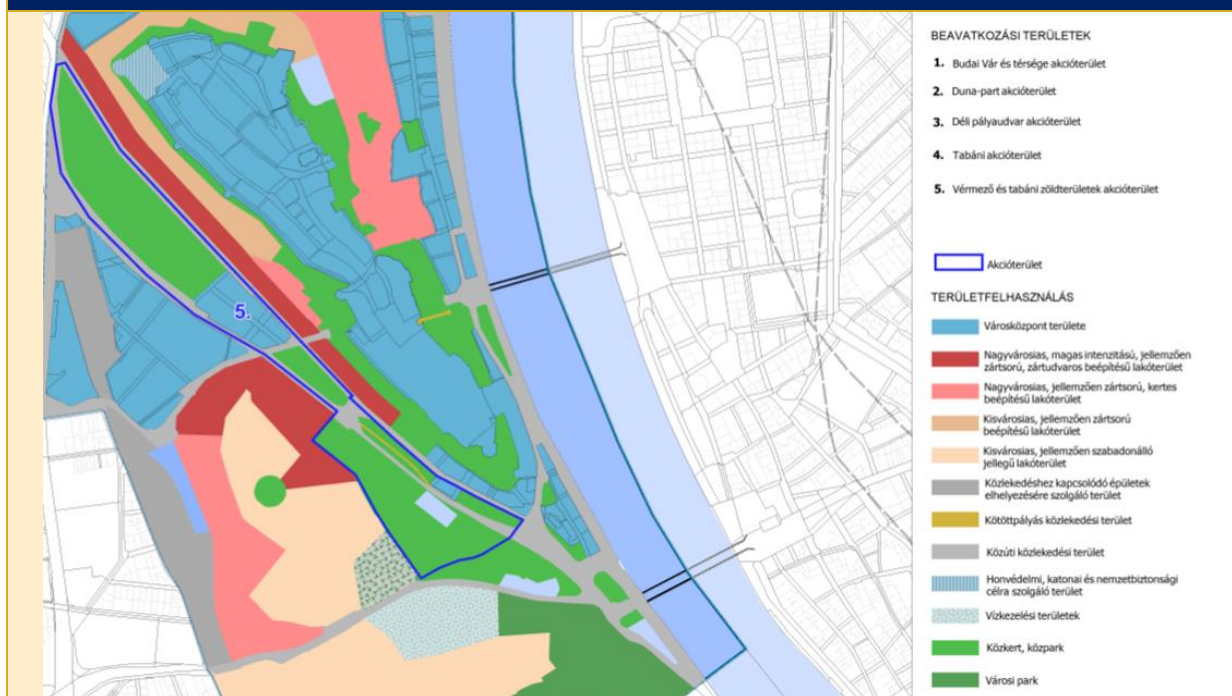
Ugyancsak fontos zöldfelületi elemek találhatóak Tabán városrészben, Gellért-hegyi parkhoz kapcsolódóan: a Tabán közparkja. A több idősebb, értékes faegyedű tartalmazó park a helyi és a térségi lakosságnak rekreációs igényeit elégíti ki. A park és a hozzá kapcsolódó intézmény több játszóteret és sportpályát (focipálya, tenispályák) foglal magába.

A kijelölt akcióterületnek kiváló adottságai vannak a Kerület kulturális, sport- és szabadidős valamint rekreációs kínálatának bővítésére. A megalapozó vizsgálatban fejlesztési lehetőségként szerepel a fővárosi jelentőségű parkvonulat (Gellért-hegy – Tabán – Vérmező) minőségi fejlesztésének lehetősége fővárosi együttműködéssel.

Az akcióterületen végrehajtandó illeszkedése stratégiai célokhoz

A fejlesztések elsősorban az S5 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.

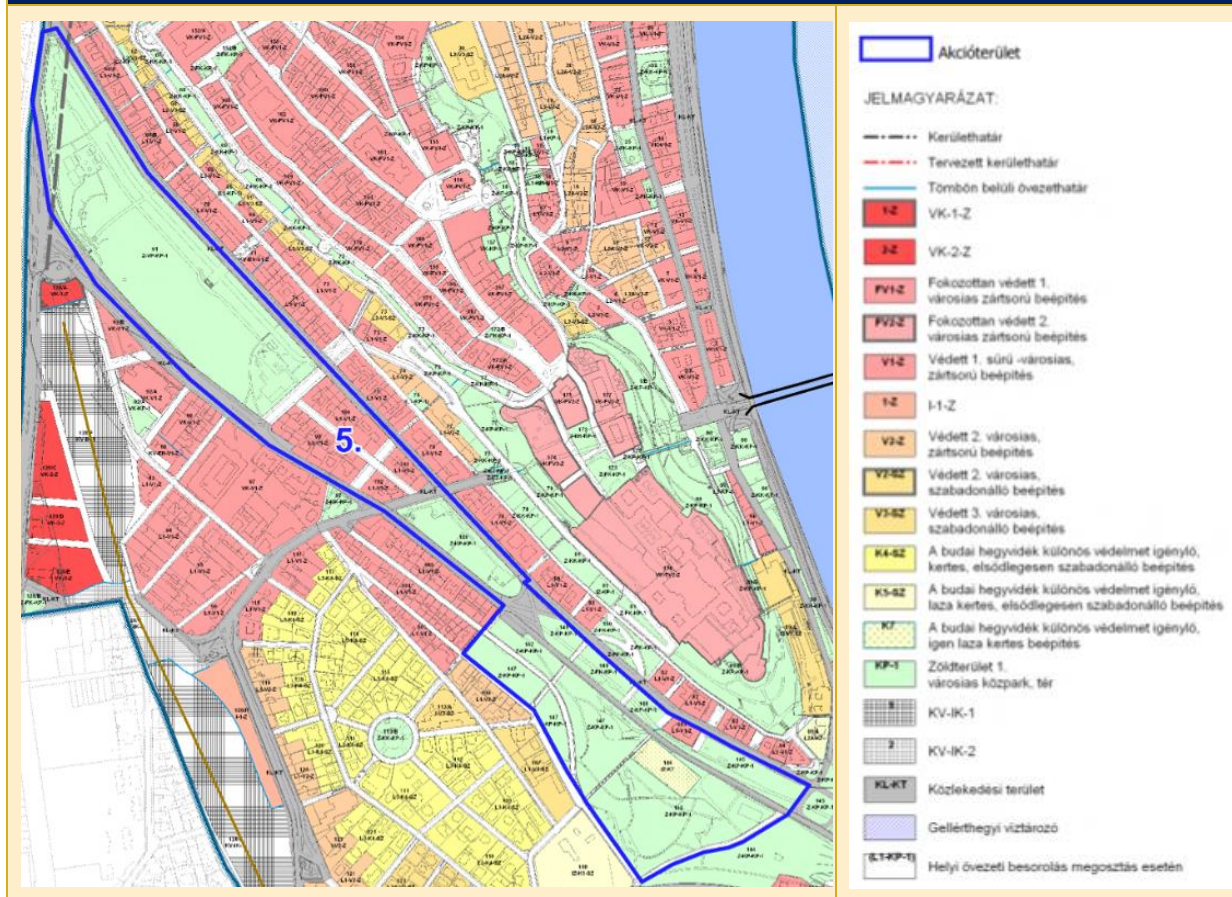
Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

Tulajdonviszonyok

A Vérmező a Fővárosi Önkormányzat tulajdona.

Az akcióterület területén jelenleg érvényes szabályozási tervek

11. ábra: AT4 Vérmező és tabáni zöldterületek akcióterület – övezeti terlvap kivágat

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT5)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
ATP5.1	Vérmező és Tabán zöldterületi fejlesztése	Zöldterületi fejlesztés: a meglévő zöldterületek minőségi fejlesztése, sport, és rekreációs céllal. A kerület fontos rekreációs zöldterülete a Vérmező. A Fővárosi Önkormányzatnál együttműködve – akár az Önkormányzat anyagi részvállalásával – a terület rendezése tervezett. Első lépésként a helyi igények felmérése tervezett, hogy olyan beruházások valósulhassanak meg amelyek elsősorban az itt élők érdekeit szolgálják. A kerület számára kiemelten fontos lenne egy futópálya létesítése a parkban, mivel ebben a városrészben ilyen típusú sportolási lehetőség még nem áll rendelkezésre. A Tabán zöldterületeinek fejlesztése ugyancsak sport és rekreációs céllal valósulhatna meg.	1.000 m Ft	Nem önkormányzati projekt (Fővárosi Önkormányzat)	-

2.3 Kulcsprojektek beazonosítása

A 2014-2020-as programozás egyik újítása, hogy a területi szereplőknek, önkormányzatoknak a fejlesztési dokumentumaik készítésekor kulcsprojekteket szükséges beazonosítaniuk. Ezek – egy ITS esetében – olyan projektek, amelyek nem teljesülése súlyosan veszélyeztetné a stratégiai célok elérését. Budavár fejlesztése szempontjából 3 kulcsprojektet jelölhetünk ki.

A **Palotanegyed fejlesztése** mind volumenét, mind hatásait tekintve az egyik legjelentősebb beruházása a Kerületnek a 2014-2020-as programozási időszaknak. A fejlesztések eredményeképpen megerősödhetnek a Várnegyed reprezentatív, kulturális és turisztikai funkciói. A **Déli pályaudvar és környékén** tervezett fejlesztések eredményeképpen a felszabaduló területek alternatívát kínálhatnak idegenforgalomhoz kapcsolódó buszparkolásra, valamint a kerületen átmenő forgalom csillapítására is megoldást nyújthat. Mindkét projektről elmondható, hogy kizárólag külső források bevonásával és több szereplő (pl. Budavár Önkormányzata, Magyar Állam, szomszédos kerületek önkormányzatai, Főváros, MÁV stb.) együttműködésével valósulhat csak meg.

A harmadik beazonosított kulcsprojekt – **Duna part komplex fejlesztése** - esetében már több az Önkormányzat ráhatása a tervezett fejlesztésekre, azonban ebben az esetben is vannak olyan projektelemek, amelyek esetében más szereplővel (pl. Fővárosi Önkormányzat) való együttműködés szükséges. A beruházások eredményeképp megtörténik a forgalom újraosztása, a hajózás fejlesztése, a Batthyány tér revitalizációja, valamint Clark Adam tér és környezetének fejlesztése

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

Az alábbi táblázatokban összefoglaltuk a kijelölt akcióterületek vázlatos pénzügyi terveit. A fejlesztések jelentős része – a csak korlátozottan rendelkezésre álló önkormányzati források miatt – európai uniós, hazai és egyéb forrásokból valósulnak meg. E források rendelkezésre állásáról, a pályázati lehetőségekről, jelenleg csak nagyon pontatlan információk állnak rendelkezésre, ezért a táblázatban feltüntetett információk csak indikatív jellegűek.

Ütemezés indoklása

Az ütemezés kialakításához alkalmazandó alapelvek:

- A 2014-2020-as Európai uniós források rendelkezésre állása nagyban befolyásolja / befolyásolhatja az ütemezést. Ezért a jelenleg rendelkezésre álló igen pontatlan információk alapján megpróbáltuk megbecsülni, hogy az egyes akcióterületek / projektek mikor juthatnak külső forrásokhoz;
- A már megkezdett projektek esetében, értelemszerűen már 2014-től kezdtük az ütemezést;
- A már kormánydöntéssel és/vagy tervi előzményekkel (megvalósíthatósági tanulmány, előzetes-, engedélyes- kiviteli tervek stb.) rendelkező projektek ütemezése már az időszak elejére tervezhető, míg az előkészítetlen projektek (szükséges esetben, ahol még csak a projekt alapötlete merült csak fel), megvalósítása az időszak második felében tervezett;
- Az ütemezésnél kiemelt szerep hárul a helyi igényekre. A Kerület számára legfontosabb problémák kezelése, vagy a legtöbb lakos életét befolyásoló projektek kerülnek az stratégiai időszak elejére, míg a kevésbé jelentősek csúsznak hátrébb.
- A fentiekén túlmenően olyan kevésbé számszerűsíthető tényezők is befolyásolták az ütemezést, mind például az Önkormányzat, vagy az egyes kedvezményezett csoportok igényei, preferenciái.

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (M Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
AT1	ATP1.1	Karmelita kolostor fejlesztése	n.a.										
	ATP1.2	Táncsics Mihály utca 9 ("Táncsics börtön") fejlesztése	n.a.										
	ATP1.3	Kapisztrán tér fejlesztése	500			50	450						
	ATP1.4	MTA tömb hasznosítása	n.a.										
	ATP1.5	Várfal állagmegóvása	136	46	10	20	20	20	20				
	ATP1.6	Természetes barlang és picerendszer fejlesztése	n.a.										
	ATP1.7	Palota fejlesztése	n.a.										
	ATP1.8	Parkolás és forgalmi rend kialakítása	1.370					100	170	1.100			
	ATP1.9	Mélygarázsok építése	5.000		120			1.500	2.380	1000			
	ATP1.1	Csúszásveszély	14	2	2	2	2	2	2	2			

	0	megszűntetése (előkészítés)												
Összesen			7.020	48	132	72	472	1.622	2.572	2.102				

6. táblázat: AT1 (Budai vár és térsége akcióterület) pénzügyi terve

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (M Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
AT2	ATP2.1	Forgalom újraosztása	200				100	100				
	ATP2.2	Hajózás fejlesztése	n.a.									
	ATP2.3	Batthyány tér fejlesztése	1.100			400	700					
	ATP2.4	Clark Adam tér és környezetének fejlesztése	800				400	400				
Összesen		2.100			400	1200	500					

7. táblázat: AT2 (Duna-part akcióterület) pénzügyi terve

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (M Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
AT3	ATP3.1	Déli pályaudvar és környezetének fejlesztése	2.500					1.000	1.000	500		
Összesen		2.500					1.000	1.000	500			

8. táblázat: AT3 (Déli pályaudvar akcióterület) pénzügyi terve

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (M Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT4	ATP4.1	Rudas fürdő fejlesztése	n.a.								
	ATP4.2	Ivóutak kialakítása	80			20	20	20	20		
	ATP4.3	Sikló és környéke fejlesztése	1.500					200	1.000	300	
	ATP4.4	Döbrentei tér forgalmi revíziója	300					100	200		
	ATP4.5	Hajóállomás fejlesztése	n.a.								
	ATP4.6	Virág Benedek ház fejlesztése	50			50					
Összesen		1.930			50	20	20	320	1.220	300	

9. táblázat: AT4 (Tabáni akcióterület) pénzügyi terve

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (M Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT5	ATP4.1	Vérmező és Tabán zöldterületi fejlesztése	1000				250	250	250	250	
Összesen		1.000				250	250	250	250		

10. táblázat: AT5 (Vérmező és tabáni zöldterületek akcióterület) pénzügyi terve

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához

Az akcióterületi projekteken kívül megkülönböztetünk hálózatos projekteket, pontszerű beavatkozásokat, és nem beruházás jellegű tevékenységeket (un. szoft projekteket). Az alábbiakban összefoglaltuk ezeket. Az alábbiakban összefoglaltuk-e három típusba tartozó fejlesztési elképzeléseket a 2014-2020-a időszakra.

2.4.1. Hálózatos projektek

A projekt megnevezése		Stratégiai célok	A projekt rövid tartalma	Nettó becsült költség (m Ft)	Előkészítettség
H1	Önkormányzati bérlakásállomány megújítása	S4	<p>A lakások belső kialakítása, nem elégíti ki a mai életforma igényeit valamint a megfizethető bérű lakások számának folyamatos csökken. Az idős épületállományban lévő lakások energiahatékonysági mutatói rosszak, a műemléki környezet a korszerűsítés költségeit megnöveli, és hiányoznak azok az állami és önkormányzati támogatási konstrukciók, amelyek a felújítások, átalakítások és korszerűsítések költségeihez érdemben hozzájárulnának.</p> <p>Cél nem a lakásszám növelése, hanem olyan minőségi lakásállomány kialakítása és fenntartása, ami nagyobb családok számára is elegendő életteret tud biztosítani. Támogatott a megüresedő kis alapterületű önkormányzati lakások összevonása. A tetőtér felé történő bővítés szintén preferált, az új tetőtéri lakás kialakítások kialakításával szemben. A lakásszám növekedése ugyanis tovább fokozná a már amúgy is meglévő parkolási gondokat.</p>	karbantartás 300 m Ft/év, beruházás 120 m Ft/év	folyamatos monitoring és tervezés
H2	Önkormányzati intézmények energetikai fejlesztései.	S4	Korábbi években az Önkormányzat több intézményében uniós támogatású energiahatékonysági, és megújuló energiahordozó felhasználásának növelését célzó pályázat került megvalósításra. Az elkövetkező ciklusban is törekedni kell további intézmények energiahatékonyságának növelésére.	40 m Ft/év	A program a korábbi ciklusban már megkezdődött
H3	Akadálymentesítés	A3, H3	<p>Az akadálymentesítési program 2000-ben indult, az elmúlt években több intézmény akadálymentesítése is megtörtént. A program a következő ciklusban is folytatódik. Az Önkormányzat a mozgásukban korlátozottak közlekedése mellett olyan családbarát akadálymentesítéseket is meg kíván valósítani, amely a babakocsival való közlekedést segíti. A KÖZOP forrásokból épült vári liftek megoldották a Vár részleges akadálymentesét, javították a megközelíthetőségét.</p> <p>A továbbiakban az önkormányzati közintézmények (iskolák, óvodák) akadálymentesítése a cél.</p>	liftek 350 m Ft, épületek 110 m Ft	A program a korábbi ciklusban már megkezdődött
H4	Hattyú - Batthyányi utcák forgalomcsillapítása	S8, S9	A Hattyú - Batthyányi utcák forgalomcsillapítása, az átmenő forgalom áterelése a párhuzamos Csalogány utcába.	n.a.	-

2.4.2. Akcióterületen kívüli pontszerű beavatkozások

Akcióterületen kívüli pontszerű beavatkozást a Kerületben nem azonosítottunk. Az akcióterületen kívül eső beavatkozásokat vagy a hálózatos projektekkel lehet egységes rendszerben kezelni, vagy olyan nem beruházási jellegű tevékenységek, amelyek a kerület teljes területén relevánsak.

2.4.2. Nem beruházási jellegű projektek

A projekt megnevezése		Stratégiai célok	A projekt rövid tartalma	Becsült költség. (m Ft)
NB1	Világörökségi értékekre alapozott turizmusfejlesztés	H1, S7, S12, S14	A kerület közel kétharmada (a Duna parttól a Várhegyen át az Attila útig terjedő terület) az UNESCO világörökségi védettsége alatt álló területe, vagyis a világörökség része. Határai: Duna - Csalogány utca, Kapás utca, Batthyány utca, Vérmező utca, Attila út, Kereszt utca, Sánc utca, Szirtes utca. A terület védelme érdekében szükséges lenne a Világörökségi értékek egységes szabályozása és kezelése. A projekt célja a világörökségi értékekre alapozott turizmusfejlesztés az Önkormányzat közvetett gazdaságfejlesztési tevékenységei által.	160 m Ft/év
NB2	Városmarketing	S2, S6, S7, S10, S11, S12, S14	- A városrészek jellegzetességeinek megfelelő arculat kialakítása. Pl. Tabán - gyógyvizek; - tájékoztatás, hirdetések a kerület arculatához illeszkedő egyedi módon történjenek	20 m Ft/év
NB3	Identitástudat növelése, közösségépítés	S2	Közösségépítés, identitástudat növelése, helyi programok, akciók segítségével	50 m Ft/év
NB4	Szemléletformálás, környezettudatosság növelése	S7, S9, H1	Környezettudatosságra nevelő programok, akciók a fiatalok számára. Szelektív hulladékgyűjtés elterjedése (helyi arculat figyelembe vételével).	5 m Ft/év

2.4.3 Hálózatos és nem beruházási projektek valamint a városrészek kapcsolat

Az alábbiakban összefoglaltuk a hálózatos és nem beruházási projektek és a városrészek kapcsolatát. A tervezett fejlesztések egy része szorosan kapcsolódik egy-egy területhez. Ilyen például a „Világörökségi értékek egységes szabályozása és kezelése” projekt, amely értelemszerűen csak azokban a városrészekben értelmezhető, ahol világörökségi helyszínek találhatóak. Ezzel szemben vannak olyan projektek, mint például a környezettudatosság, vagy identitástudat növelése, amely projektek esetében a hatókör a teljes kerületet jelenti, és kevésbé értelmezhető ezek területi diverzifikációjuk.

Városrészek:	Hálózatos és nem beruházási projektek						
	H1	H2	H3	NB1	NB2	NB3	NB4
Gellérthegy							
Krisztinaváros							
Tabán							
Vár							
Víziváros							

Jelmagyarázat:

gyenge szinergia
közepes szinergia
erős szinergia

11. táblázat: Hálózatos, és nem beruházási projektek valamint városrészek kapcsolata

2.4.4 Hálózatos és nem beruházási projektek pénzügyi terve

A tervezés aktuális állása és a rendelkezésre álló információk alapján a projektköltségek és az ütemezés nem meghatározható.

Hálózatos, és nem beruházási projektek		Becsült költség (m Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
H1	Önkormányzati bérlakás állomány megújítása	880	160	120	120	120	120	120	120		
H2	Önkormányzati intézmények energetikai fejlesztései.	320	60	60	40	40	40	40	40		
H3	Akadálymentesítés	460	50	300	20	20	30	20	20		
NB1	Világörökségi értékekre alapozott turizmusfejlesztés	1.100	120	180	160	160	160	160	160		
NB2	Városmarketing	150	20	30	20	20	20	20	20		
NB3	Identitástudat növelése, közösségépítés	350	55	45	50	50	50	50	50		
NB4	Szemléletformálás, környezettudatosság növelése	30	3	4	4	4	5	5	5		
Összesen		2190	468	739	414	414	425	415	415		

12. táblázat: Hálózatos, és nem beruházási projektek pénzügyi terve

2.4.5 Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések potenciális forráslehetőségei

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a tervezett fejlesztések potenciális forráslehetőségeit. A táblázat indikatív jelleggel került feltöltésre, hiszen jelenleg nem áll rendelkezésre elegendő információ, sem az egyes VEKOP intézkedések pontos tartalmáról, sem arról, hogy az ágazati programok milyen mértékben és milyen tartalommal kívánják finanszírozni KMR fejlesztéseit.

Fejlesztések	VEKOP	IKOP	KEHOP	Hazai	Önkormányzati	Magán	Egyéb	Nettó Összeg (m Ft)
Akcióterületi fejlesztések								
ATP1	x			x		x	x	7.020
ATP2	x	x		x	x		x	2.100
ATP3		x		x		x		2.500
ATP4	x	x		x	x			1.930
ATP5				x	x		x	1.000
Akcióterületi összesen								14.550
Hálózatos fejlesztések								
H1			x	x	x	x	x	880
H2			x	x	x			320
H3				x	x			460
Hálózatos összesen								1.660
Nem Beruházási fejlesztések								
NB1				x			x	1.100
NB2					x			150
NB3				x	x			350
NB4			x	x	x			30
Nem beruházási összesen								1.630

13. táblázat: ITS fejlesztések potenciális forrásai

A budapesti kerületek VEKOP forrásokból 3 intézkedésre pályázhatnak (óvodák, bölcsődék, családi napközis fejlesztése; fenntartható közlekedésfejlesztés; szociális városrehabilitáció) az un. TKR rendszer keretében. Mivel a tervezés aktuális állása szerint a pályázati felhívás tervezeteknek még a forráskerete sem ismert, így az esetleges forrásbecslés félrevezető lenne. A területi operatív programokhoz képest a rendelkezésre álló ágazati programok (IKOP, KEHOP) forrásainak megbecslése még ezeknél is esetlegesebb.

Mivel a 2014-2020-as programozási időszakban a Közép-Magyarországi Régió már a fejlett régiók közé került besorolásra, a korábbi időszakok „forrásbőséghez” képest a Közép-Magyarországi Régiót

a források szűkössége fogja jellemezni, így jóval kevesebb támogatásra (mind forrás, mind támogatási terület tekintetében) jogosult a Strukturális alapokból. A 2007-2013-as időszak forrásfelhasználásaiból való következtetés ezért fals eredményre vezetne.

2.5 Piaci szereplők által megvalósítandó fejlesztések kiaknázása, a magán befektetőkkel való együttműködés

A sokmilliárdos beruházások mellett eltörpülnek azoknak a tevékenységeknek forrásigénye, amelyeket az Önkormányzat közvetetten alkalmazhat a helyi gazdaság megerősítése érdekében. Bár sok forrást nem igényelnek, ugyanakkor hatásuk felbecsülhetetlen. Az alábbiakban összeszedtük ezeket a közvetett gazdaságfejlesztési, együttműködési lehetőségeket.

Vállalkozói kommunikáció

A vállalkozói kommunikáció célja, hogy minél több befektetőt vonzzon a városba mind belföldről, mind külföldről. Tájékoztatni kell a potenciális befektetőket a befektetési lehetőségekről, kereskedelmi kapcsolatok kialakításának lehetőségeiről illetve a befektetői környezetről. Az Önkormányzat folyamatos kapcsolatot tart az Ipari parkokkal, iparkamarával. A gazdasági szereplők véleményét minden fontos beruházás tekintetében kikéri. A budavári vállalkozások rendszeresen vállalkozói fórumokon mondhatják el véleményüket, valamint itt kaphatnak tájékoztatást a fejlesztési elképzelésekről, jogszabályi változásokról.

Városmarketing

A városmarketing többet jelent pusztán reklámtevékenységnél. A városmarketing tevékenysége a gazdaságfejlesztésben, a turisztikai vonzerő fejlesztésében, valamint a kommunikációban és a PR munkában jelenik meg. Jelenleg kevés olyan település van az országban, amelyik kihasználja az ebben rejlő lehetőségeket és a rendelkezésére álló eszközeit a sikeres városmarketing megvalósulása érdekében. A városmarketing azon túl, hogy vonzóvá teszi a várost a lakosság, civil szervezetek számára, eszközrendszerrel bír, hogy új befektetők telepedjenek meg a kerületben. A 2014-2020-as időszakban a Kerület városmarketingje fejlesztésre szorul.

Kiszámítható és átlátható szabályozási környezet

A stratégia céljainak elérését biztosító fejlesztéseket alapvetően meghatározza a helyi önkormányzat és annak szabályozási gyakorlata. Ez ugyancsak igaz a helyi gazdaság fejlődésére. Elengedhetetlen az önkormányzat átlátható és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az átlátható, támogató szabályozási környezet biztosítása. A helyi gazdaságpolitika céljait világosan meg kell fogalmazni, meg kell határozni a célok megvalósításához szükséges támogató jogi, szabályozási lépéseket, és tudatosan végre is kell hajtani azokat. Az önkormányzatnak a helyi gazdaság szabályozásában, tanúsított kiszámítható és átlátható magatartása csökkenti a gazdasági bizonytalanságot és a befektetések kockázatát.

Adópolitika

Az Önkormányzat a piaci szereplők tevékenységét legközvetlenebb módon az adópolitikáján keresztül tudja befolyásolni. Az Önkormányzat befektetés ösztönző politikájának részét képezi az a cél, hogy az adófizetők körét bővítse és ne az adóterheket szélesítse a már meglévő adófizetőin. Az Önkormányzat ettől csak olyan esetekben kíván eltérni, hogyha az állami gazdasági helyzet vagy a negatív világgazdasági folyamatok olyan irányba tartanak, hogy a kerület költségvetési stabilitása veszélybe kerül.

Magánbefektetők bevonása az ITS végrehajtásba

Az alábbi táblázatban összegyűjtöttük a magánbefektetők szempontjából releváns ITS projekteket. Magánbefektetők bevonása ez alapján három féleképpen történhet: a projekt megvalósítás időszakában, a projekt fenntartásának időszakában, valamint továbbgyűrűző hatásként elképzelhető, a közsféra fejlesztései nyomán új befektetők jelennek meg a kerületben. Ez azt jelenti, hogy például egy közterület rendezését követően, a közterületen vagy annak közelében, új vendéglátóegységek jelennek meg. Vagy például egy az önkormányzat által finanszírozott és / vagy lebonyolított – magán befektetőket célzó – városmarketing kampány eredményeképpen új befektetők telepednek meg a kerületben.

Magánberuházók szempontjából releváns projektek		Megvalósítás / kivitelezés	Fenntartás / Üzemeltetés	Közsféra fejlesztései nyomán	Megjegyzés
ATP1.3	Kapisztrán tér fejlesztése			x	
ATP1.6	Természetes barlang és picerendszer fejlesztése		x	x	
ATP2.3	Batthyány tér fejlesztése			x	
ATP2.4	Clark Adam tér és környezetének fejlesztése			x	
ATP3.1	Déli pályaudvar és környezetének fejlesztése	x		x	
ATP4.1	Rudas fürdő fejlesztése	x	x		
ATP4.3	Sikló és környéke fejlesztése			x	
ATP5.1	Vérmező és Tabán zöldterületi fejlesztése			x	
NB1	Világörökségi értékekre alapozott turizmusfejlesztés	x	x	x	
NB2	Városmarketing			x	

14. táblázat: Magánbefektetők szempontjából releváns projektek

A fent vázolt projektrészeveleken túlmenően az Önkormányzat a lehetőségeihez mérten mindent megtesz a magán befektetők bevonása érdekében

2.6 Indikátorok

2.6.1 A beruházási prioritásokhoz kapcsolódó eredményindikátorok

Az alábbiakban összefoglaltuk a VEKOP Budavár ITS szempontjából releváns eredményindikátorait. Ezek azok az eredménymutatók, amelyekhez a stratégia megvalósulása érdemben hozzájárulhat.

Beruházási Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Regiónkatégoria (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték (2023)	Adatforrás	A jelentéssel egykorúsága
4b	5.2	PR511	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	PJ/év	Fejlettebb	61,71	2012	82,57	MEKH (FAIR)	évente
4b	5.2	PR512	Primer energia felhasználás	PJ	Fejlettebb	1 349,00	2012	1 335,41	MEKH (FAIR)	évente

15. táblázat: Budavár ITS szempontjából releváns VEKOP eredményindikátorok

4b - Az energiahatékonyság és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a vállalkozásokban

2.6.2 A stratégia output indikátorai

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a stratégia output indikátorait akcióterületenkénti bontásban. A tervezés aktuális állása és a rendelkezésre álló információk alapján az indikátor célértékek nem meghatározhatóak.

Az output indikátorok bázisértéke minden esetben 0, hiszen minden esetben a jövőbeli fejlesztés közvetlen eredményeit kívánjuk vizsgálni. Ebből adódóan minden célérték esetében pozitív irányú elmozdulást várunk. A projektek előkészítésekor, a megvalósíthatósági tanulmányok elkészítésekor már szakmailag megalapozottan lehet ezeket az indikátorértékeket meghatározni. Az ITS-ek aktuális felülvizsgálatakor a rendelkezésre álló információk birtokában az Önkormányzat vállalja hiányzó célértékek meghatározását, és ITS-ből való pótlását.

Ssz	Projekt	indikátor	mértékegység	bázisérték	Célérték	Célérték elérésének éve	Forrás
AT1: Budai vár és térsége akcióterület							
ATP1.1	Karmelita kolostor fejlesztése	Fejlesztéssel érintett összalapterület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP1.2	Táncsics Mihály utca 9 ("Táncsics börtön") fejlesztése	Fejlesztéssel érintett összalapterület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP1.3	Kapisztrán tér fejlesztése	Rehabilitált terület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP1.4	MTA tömb hasznosítása	Fejlesztéssel érintett összalapterület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP1.5	Várfal állagmegóvása (előkészítési tevékenység)	Állapot monitoring rendszer kialakítása	db	0	1	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP1.6	Természetes barlang és picerendszer fejlesztése (előkészítés)	Hatástanulmány	db	0	1	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP1.7	Palota fejlesztése	Funkcióváltással érintett terület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP1.8	Parkolás és forgalmi rend kialakítása	Újonnan létrehozott parkolók száma	db	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP1.9	Mélygarázsok építése	Újonnan épített mélygarázsok száma	db	0	3	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP1.10	Csúszásveszély megszüntetése (előkészítés)	Állapot monitoring rendszer kialakítása	db	0	1	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
AT2: Duna-part akcióterület							
ATP2.1	Forgalom újraosztása	Rehabilitált vonalas infrastruktúra hossza	m	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP2.2	Hajózás fejlesztése	Úszóművek száma	db	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP2.3	Batthyány tér fejlesztése	Rehabilitált terület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP2.4	Clark Adam tér és környezetének fejlesztése	Rehabilitált terület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
AT3: Déli pályaudvar akcióterület							
ATP3.1	Déli pályaudvar és környezetének fejlesztése	Funkcióváltással érintett terület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
AT4: Tabáni akcióterület							
ATP4.1	Rudas fürdő fejlesztése	Rehabilitált terület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP4.2	Ivóutak kialakítása	Újonnan épített ivóutak száma	db	0	2	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP4.3	Sikló és környéke fejlesztése	Rehabilitált terület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP4.4	Döbrentei tér forgalmi revíziója	Kialakított buszfordítás parkoló nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP4.5	Hajóállomás fejlesztése	Fejlesztéssel érintett összalapterület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
ATP4.6	Virág Benedek ház fejlesztése	Fejlesztéssel érintett összalapterület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
AT5: Vérmező és tabáni zöldterületek akcióterület							
ATP5.1	Vérmező és Tabán zöldterületi fejlesztése	Fejlesztéssel érintett zöldterület nagysága	m2	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás

Ssz	Projektek	indikátor	mértékegység	bázisérték	Célérték	Célérték elérésének éve	Forrás
AT1: Budai vár és térsége akcióterület							
Hálózatos projektek							
H1	Önkormányzati bérlakásállomány megújítása	Fejlesztéssel érintett bérlakások száma	db	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
H2	Önkormányzati intézmények energetikai fejlesztései.	Energetikai fejlesztéssel érintett épületek száma	db	0		2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
H3	Akadálymentesítés	Akadálymentesítéssel érintett fejlesztések száma	db			2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
Nem beruházás jellegű projektek							
NB1	Világörökségi értékekre alapozott turizmusfejlesztés	Városmarketing terv	db	0	1	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
NB2	Városmarketing						Önkormányzati adatszolgáltatás
NB3	Identitástudat növelése, közösségépítés	Identitástudatot erősítő, közösségépítő programok, akciók száma	db	0	5	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
NB4	Szemléletformálás, környezettudatosság növelése	Szemléletformáló, környezettudatosságot növelő programok, akciók száma	db	0	5	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás

16. táblázat: A stratégia output indikátorai

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

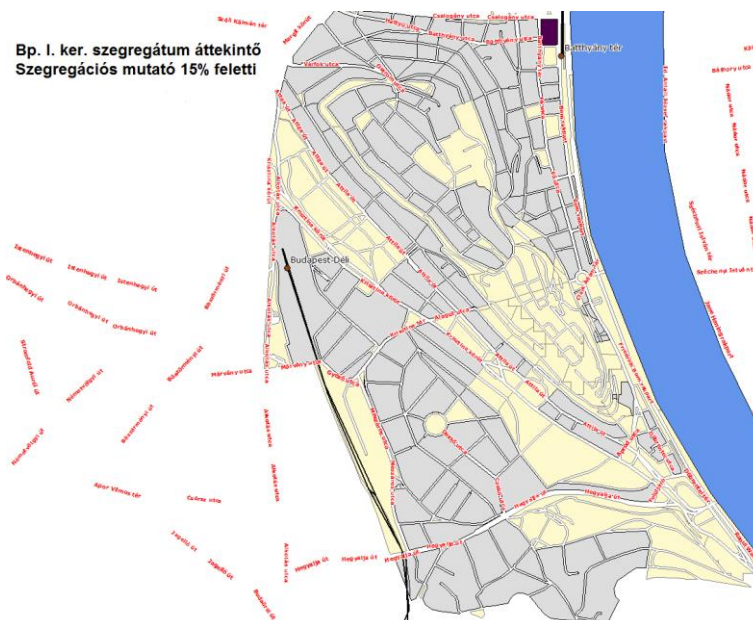
3.1. Bevezetés

Szegregált lakóterületnek minősül, ha az egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészben belül elkülönülnek. Szegregátumnak azon területeket nevezük, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató esetében magasabb, mint 50% (szegregációs mutató). (Forrás: Városfejlesztési Kézikönyv) A Központi Statisztikai Hivatal a két mérőszám alapján határolja le a szegregátum és veszélyeztetett területeket. A KSH módszertanában az érintett területen kiszámításra kerül a szegregációs mutató 30% és 35% feletti értéke. Míg az előbbi a veszélyeztetett területeket, addig az utóbbi a szegregátumokat jelöli.

3.2. Helyzetelemzés az alacsony státuszú népesség területi koncentrációjáról a város egészének tekintetében

KSH 2011. évi népszámlálási adatok felhasználásával, a 314/2012 (XI. 8.) Korm. rendelet 10. melléklete szerint elvégezte a kerület szegregáció-szűrését. Az adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy Budapest I. kerületében nem található szegregátum és veszélyeztetett terület, vagyis nincs olyan kerületrész, ahol a szegregációs mutató 15% feletti lenne.

A kerület 2009. évi Integrált Városfejlesztési Stratégiájában sem volt a KSH adatai alapján megnevezett olyan terület, amely megfelelt volna a tényleges szegregátum feltételeinek. (Forrás: IVS 2009) A korábbi IVS ugyan megjelölt egy területet (Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza tömb nagyságú épülete, ahol 76 rászoruló gondozása történt), de ez az épület funkciója miatt nem tekinthető valódi szegregátumnak.

12. ábra: Budapest I. kerület szegregátum áttekintő

Forrás: KSH adatszolgáltatás

3.3. Az alacsony státuszú lakosságot magas arányban koncentráló városi szegregátumok helyzetének elemzése

A társadalmi helyzetértékelés alapján Budapest I. kerületében a legnagyobb kihívást a jövőre nézve az idősödés folyamatának kibontakozása jelenti. Ahhoz, hogy az elöregedés demográfiai jelensége ne járjon együtt az időskorú népesség szociális helyzetének rosszabbodásával és elszegényedésével, szükséges a szociális ellátóhálózat megerősítése. Ez elsősorban a közszolgáltatások fejlesztésén, az egészségügyi és szociális intézmények együttműködésének szorosabbá tételén, vagy a jelzőrendszeri kapcsolatok megerősítésén keresztül valósítható meg. A társadalmi pozícióvesztés (eladósodás) vagy a tartósan kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzet (munkanélküliség) hosszú távon hozzájárulhat bizonyos területek vagy kerületek leértékelődéséhez. Ennek elkerülésére megoldási lehetőség lehet a hátrányos helyzetű családok személyre szabott felzárkóztatása és az adósságcspadából való kikerülésüket elősegítő szociális és gyermekjóléti feladatok tervezett fejlesztése. A gyermekek helyzetének javítása érdekében célként jelenhet meg szabadidős programok, nyári táborok szervezése.

3.4. Anti-szegregációs program

Az Anti-szegregációs program célja a helyzetfeltárás nyomán felmerült kérdésekre, problémákra választ adó megoldások, javaslatok bemutatása, program készítése. Budapest I. kerületben nincs szegregátum, de bizonyos kerületek, lakótömbök veszélyeztetettségének elkerülése miatt fontos figyelmet fordítani az antiszegregációs fejlesztésekre. A kerület esetében ez elsősorban a lakóépületek felújítására vonatkozik.

A kerület lakásállománya magas értéket képvisel, részben védelem alatt áll. Azonban egyes helyeken (pl. Kosciuszko Tádé utca – Mészáros utca – Krisztina körút – Kuny Domonkos utca által határolt tömb) műszaki állapota elmarad a kerület átlagától. A további állagromlás elkerülése végett, valamint így a lakótömbök leértékelődésének megállításához szükséges a lakóépületek karbantartása és jelentősebb felújítása bizonyos kerületekben (pl. Krisztinaváros, budai várlejtő északnyugati részterülete).

3.5. A megvalósítás alatt lévő, illetve megvalósult városfejlesztési programok bemutatása

Elsődleges, hogy az önálló életvitelre képes lakosok segítése otthonukban valósulhasson meg, ehhez a célhoz járul hozzá a házi segítségnyújtás, házi jelzőrendszeres segítségnyújtás és az otthoni étkeztetés biztosítása. Szintén az idősebb korosztály igényeit elégítik ki az aktív idős kort és a generációk együttműködését elősegítő programok megvalósítása, illetve az idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések kiterjesztése. A gyermekvállalás miatt munkaerőpiacról hosszabb időre távol maradó nők támogatásának egyik eszköze a bölcsődei és óvodai férőhelyek biztosítása, emellett 2012-ben egy TÁMOP program segítette a kisgyermekes nők visszatérését a munkaerőpiacra. A gyermeket nevelő családok szegénységi kockázatának csökkentésére a kerület a célzott támogatások felülvizsgálatát látja megoldásnak. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítása érdekében a kerületben a közszolgáltatást nyújtó intézmények fizikai és információs elérhetőségének akadálymentesítése folyamatosan történik, emellett cél a helyben felmerülő igények mélyebb megismerése is. A pszichiátriai problémákkal és szenvedélybetegségekkel küzdők növekvő számának megfelelően a kerület céljai között szerepel a közösségi pszichiátriai tevékenységet kiszélesíteni és az ellátórendszert fejleszteni.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. A stratégia külső összefüggései

4.1.1. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása

Széchenyi 2020

2014. január 1-jével új uniós költségvetési időszak indult, ezzel egy időben új fejezet kezdődött Magyarországon az uniós források pályáztatása, kifizetése és felhasználása terén. Az Új Széchenyi Terv sikereinek folytatásaként a következő 7 évben az elmúlt költségvetési ciklus jó gyakorlatait megőrizve, de az esetleges hibákat kiküszöbölve még hatékonyabb pályázati rendszer jön létre, melynek következményeként – remények szerint – felpörögnek a fejlesztések. A korábbi időszakhoz hasonló intenzitással kívánja a kormány lehívni, de még nagyobb hatékonysággal felhasználni a 2014-2020-as időszakban is az ország számára rendelkezésre álló keretösszeget.

A Gróf Széchenyi István neve által fémjelzett fejlesztéspolitikai program, **Széchenyi 2020** néven továbbra is Magyarország fejlődését és megújulást célozza meg. Az új fejlesztéspolitikai időszak kialakításakor a közös európai célkitűzést, irányelveket alapul véve határozták meg azokat a pontokat, amelyeket el kell érni ahhoz, hogy Európa globálisan, Magyarország pedig EU-s összehasonlításban versenyképes maradjon.

A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt. Ezeket 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a **11 tematikus cél**hoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, így mind a 28 ország egy irányba fejlődik majd tovább:

- 1) A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.
- 2) Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, a technológiák használatának minőségének javítása.
- 3) A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági, a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása.
- 4) Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban.
- 5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés előmozdítása.
- 6) A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.
- 7) A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban.
- 8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.
- 9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.
- 10) Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.
- 11) Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.

A **konceptió és az ITS** a Széchenyi 2020 tematikus célkitűzéseire igazodva határozza meg lokálisan a hosszú- illetve középtávú célok eléréséhez szükséges beavatkozásokat.

Széchenyi 2020 Tematikus célok	ITS stratégiai cél
A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.	S11
Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, a technológiák használatának minőségének javítása.	S1
A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági, a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása.	S11
Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban.	–
Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-	S4

megelőzés és –kezelés előmozdítása.	
A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.	S4
A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban.	S9
A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.	–
A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.	–
Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	S1
Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.	S1

Jelen ITS stratégiai céljainak a Széchenyi 2020 programhoz való illeszkedése biztosított.

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (OFTK) hazánk társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében. Az OFTK egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, időtávja 2030-ig szól. A Konceptió a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg. Az alábbiakban ezeket vetettük össze a I. Kerület Integrált városfejlesztési stratégiájának stratégiai céljaival, amit az alábbi táblázatban SC néven rövidítettünk. A célok megnevezését az 1.1 fejezetben szereplő célrendszeri ábra tartalmazza.

OFTK Prioritásai	ITS stratégiai cél
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	S11
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	–
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság illetve az energiatfüggetlenség felé	S4
Népesedési és közösségi fordulat	S2
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	S10

OFTK Specifikus Céljai	ITS stratégiai cél
Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság	S11
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	S10
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	S11
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció	S2
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	S1
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	S10
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	S7, S12
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	S13
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	S8, S9

A Konceptió megfogalmaz területpolitikai irányokat is, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, Duna-térség fenntartható fejlesztése, melyekkel összhangban vannak az I. kerületi ITS specifikus céljai a makro-kapcsolati súlypontosság kihasználásával, a területfelhasználási hierarchia fejlesztésével.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. Pest megye az ország egyik legnépesebb és legnagyobb gazdasági teljesítményű megyéje. A Konceptió az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Pest megyére vonatkozóan:

- gazdaság dinamizálása, befektetés-ösztönzés, innováció és versenyképesség javítása, KKV szektor támogatása

- társadalmi megújulás, közösség és bizalom erősítése, családi értékek előtérbe helyezése, a lakosság egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, területi és társadalmi kohézió, esélyegyenlőség javítása
- térszerkezet fejlesztése, metropolisz térség, belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében, vonzó, kiemelkedő környezeti feltételek és életminőséget biztosító tér kialakítása.

Összességében megállapítható, hogy jelen ITS célrendszere és beavatkozási területei, prioritásai összhangban vannak az OFTK-ban rögzített prioritásokkal és fejlesztési irányokkal.

Országos Területrendezési Terv

Az Országos Területrendezési Tvről szóló 2003. évi XXVI. törvény célja, hogy meghatározza az ország egyes térségeinek területhasználati feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. Felsorolja a nemzetközi és országos szintű közlekedési hálózatokat, melyek egy része az I. Kerület területét is érintik.

Az ITS specifikus céljai és beavatkozásai figyelembe veszik ezen országos jelentőségű területeket és fejlesztésükre kiemelt figyelmet fordít.

Magyar Növekedési Terv

A hazánkkal szembeni befektetői bizalom erősítése és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében elkészült a Magyar Növekedési Terv a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából 2011-ben. A Terv célja a hazai gazdaság nettó exportjának maximalizálása, emellett a külföldi közvetlen tőkebefektetések ösztönzése.

Magyar Növekedési Terv Célrendszere	ITS stratégiai cél
Hozzáadott érték növekedés	S10
Foglalkoztatás bővítés	S11
Import kiváltás	–
Határon átnyúló gazdasági kapcsolatok kiépítése	–
Fenntartható	S9

Jelen ITS célrendszere, stratégiai alapfelvetései összhangban vannak a Növekedési Terv céljaival.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia

Az Országgyűlés 2013. március 25-i ülésnapján elfogadta a 2012-2024 közötti időszakra szóló Keretstratégiát. A Stratégia célja, hogy hozzájáruljon a nemzeti egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról.

„A fenntartható fejlődés az ember boldog és értelmes életvitelének előmozdítását és a közjó kiteljesedését célozza úgy, hogy az emberi tevékenységek a Föld környezeti eltartó-képessége szabta határokon belül maradnak, és a gyarapítható, fejleszhető emberi, társadalmi és gazdasági erőforrások terén gondoskodunk ezek megfelelő mennyiségi és minőségi állapotának fenntartásáról, bővítéséről, illetve javításáról.”

A Keretstratégia szerint biztosítani kell az emberi, társadalmi, természeti és gazdasági erőforrások fejlesztéseit. Ennek eszköze az egyéni, családi, vállalkozói, civil és kormányzati felelősség egyensúlyban tartása.

NFFK stratégia céljainak rendszere	ITS stratégiai cél
Emberi erőforrások: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió	S1, S3
Társadalmi erőforrások: bizalom infrastruktúrájának erősítése, a munka társadalmi körülményei, családi értékek erősítése, múlt örökségének ápolása, kulturális fejlesztések	S2, S12, S7
Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások, környezeti terhelések csökkentése, nem megújuló természeti erőforrások	S4, S9
Gazdasági erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése,	S11

költségvetési politika, életpálya-finanszírozás	
---	--

Jelen ITS stratégiai céljai és az NFFK stratégiai céljainak rendszere közötti összhang biztosított.

Nemzeti Környezetvédelmi Program

A Program a stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Kormányrendelet előírásai szerint szakpolitikai stratégia, az átfogó környezetügyi szakpolitikai területre vonatkozó jövőkép elérésének stratégiai tervdokumentuma. A környezetvédelmi törvénnyel összhangban az emberi egészség védelmét, a természeti erőforrások és értékek megőrzését, fenntartását tartja fontosnak és a környezettel, annak védelmével, veszélyeztető tényezőkkel foglalkozik. A Program 2014-2019 közötti időszakra szól, kitekintve 2020-ra.

Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai céljai	ITS stratégiai cél
Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása	S3
Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata	S4
Az erőforrás-takarékosság és a – hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése	S4

A Nemzeti Környezetvédelmi Program céljai teljes mértékben megjelennek az I. kerületi ITS specifikus céljai között.

Nemzeti Energiastratégia

A globális környezeti hatások következtében az energia területén szemléletváltásra van szükség az energiaellátás hosszú távú biztosítása érdekében. A célok elérése érdekében öt fontos törekvést fogalmazott meg a Stratégia: az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása, a megújuló energiák részarányának növelése, a közép-európai vezetékhálózat integrálása és az ehhez szükséges határkeresztező kapacitások kiépítése, az atomenergia jelenlegi kapacitásainak megőrzése, valamint a hazai szén- és lignitvagyon környezetbarát módon való felhasználása a villamosenergia-termelésben.

Nemzeti Energiastratégia céljai	ITS stratégiai cél
Energiaellátás biztosítása, energiahatékonyság	S4
Versenyképesség növelése	S8
Fenntarthatóság	S9

Az energiahatékonyság, a versenyképesség és fenntarthatóság megjelennek az I. kerületi ITS specifikus céljai között, tehát az illeszkedés teljes mértékben teljesül a Nemzeti Energiastratégia dokumentummal.

Nemzeti Közlekedési Stratégia

A Nemzeti Közlekedési Stratégia a magyar közlekedés hosszú távú nemzeti fejlesztési terve. Meghatározza a stratégiai irányt 2030-ig, távlati kitekintéssel 2050-ig, egy első ütemmel 2020-ig.

Nemzeti Közlekedési Stratégia céljai	ITS stratégiai cél	
Környezetre gyakorolt hatások javulása	S9	
Egészség- és vagyonbiztonság javulása	S3	
Gazdasági növekedés elősegítése	S11	
Foglalkoztatás javulása	S11	
Lakosság jólétének javulása	S1	
Területi egyenlőtlenségek mérséklése	S13	
Társadalmi igazságosság, méltányosság javulása	S9	
Nemzetközi kapcsolatok erősítése	–	
Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása	Hasznosabb közlekedési módok erősítése	S8
	Hasznosabb személy- és áruszállítás erősítése	S8
Szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának	Szállítási szolgáltatások nyújtásának javítása	S8
	Közlekedés fizikai rendszerelemeinek javítása	S9

növelése		
----------	--	--

A Nemzeti Közlekedésfejlesztési Stratégia és a 2014-2020 időszakra szóló jelen ITS közötti összhang biztosított.

Közép-Magyarország intelligens innovációs szakosodási stratégiája 2014-2020

A régiók intelligens szakosodás alapú regionális innovációs stratégiája (a továbbiakban: RIS3 stratégia) szerinti ex ante feltétel kikötésével az EU tagállamainak és régióinak eszközeik és képességeik alapján meg kell határozniuk azokat a tudásspecializációkat, amelyek a leginkább illenek innovációs potenciáljukhoz. Ehhez egy „vállalkozói tényfeltárás” jellegű folyamatot kell megvalósítani, azaz be kell vonni az innovációban érintett feleket és a vállalkozásokat is. Az intelligens szakosodás így nem csupán egy felülről vezényelt (top-down) stratégiát jelent, hanem vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek együttműködését a tagállam vagy régió legígéretesebb specializációs területeinek, illetve az innovációt esetleg hátráltató gyenge tényezőknél a feltárását is.

A RIS3 stratégia a 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési időszak tervezési időszakához igazodva készült, időtávjá megegyezik az EU 2020 stratégiának, az EU 2014-2020 közötti kohéziós politikájának, valamint a hazai Befektetés a jövőbe, Nemzeti Kutatás-fejlesztési Stratégia 2020 időtávjával.

A I. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiája első sorban a környezetbarát szemléletű stratégiai célkitűzésein keresztül illeszkedik a Közép-Magyarország intelligens innovációs szakosodási stratégiájában foglalt prioritásokhoz:

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió

Budapest Főváros Önkormányzatának megbízására 2013 februárjában készült el a főváros hosszú távú fejlesztési céljait meghatározó tervdokumentum, amely a 2030-ig terjedő időszakra vonatkozik.

A főváros kiemelt szerepét hangsúlyozza ki az országon belül, illetve stratégiai helyzetét a geopolitikai térben. A Budapestre váró legfontosabb kihívásokat 4 pontban foglalja össze és az ezekre adandó válaszokat is meghatározza.

1. Új térségi kihívások: a legfontosabb Budapest versenyképességének és szerepkörének erősítése az európai térben
2. Új környezeti kihívások: a klímaváltozás negatív hatással bír a munkaképes lakosság teljesítőképességére, ezért negatív gazdasági vonzattal bír, illetve az életminőség romlását okozza
3. Új gazdasági kihívások: a fejlesztési forráskészlet égető hiánya tartósan veszélyezteti a főváros gazdaságának épségét
4. Új társadalmi kihívások: az alacsony foglalkoztatottság a város működésére nézve is problémákat vet fel

A Konceptió szemléleti alapvetése, hogy a főváros népességmegtartó erejét növelje, ugyanis a népességszám csökkenése a prosperitás ellen dolgozik. Ennek 3 fontos eleme határozható meg. Az első az élhetőség, amelynek környezeti, gazdasági, illetve társadalmi szempontjai vannak. A második szempont a fenntarthatóság, amelynek legfontosabb eleme a hatékonyabb erőforrás-felhasználás szorgalmazása a pazarlással szemben. A harmadik szempont az esélyegyenlőség, amely a város és környezetének használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségekhez és a humán szolgáltatásokhoz való hozzáférést kívánja elérni, szociális helyzetétől függetlenül.

A Konceptió a fenti kihívásokra reagálva, a szemléleti alapvetések mentén 4 átfogó célt határoz meg, ezen túl 17 célt. Az alábbiakban ezeket vetjük össze az ITS célrendszerével.

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió átfogó céljai	ITS stratégiai cél
Budapest az európai városhálózat erős tagja	S12
Érték- és tudásalapú, fenntartható gazdaság	S10
Harmonikus, sokszínű városi környezet	S6
Javuló életminőség, harmonikus együttélés	S3, S4

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió céljai	ITS stratégiai cél
1. Kezdeményező városfejlesztés.	S12
2. Partnerség – a jövő közös tervezése a térségben és országosan	S5
3. Egységes Budapest	–
4. Budapest nemzetközi és európai szerepkörének erősítése	–
5. Egészséges környezeti feltételek megteremtése	S3
6. Klímavédelem és hatékony energiafelhasználás	S4
7. Egyedi városkarakter érték alapú megőrzése és fejlesztése	S7
8. A Dunával együtt élő város	–
9. Hatékony és kiegyensúlyozott városszerkezet – kompakt város	S6
10. A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei	–
11. Intelligens mobilitás	S8, S9
12. Tudás-, készség- és zöldalapú gazdaságfejlesztés	S10
13. Önfenntartó városgazdálkodási rendszer	S1, S12
14. A kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése	S7, S12
15. Humán szolgáltatások optimalizálása	S1
16. Igényekhez igazodó, rugalmas lakásstruktúra megteremtése	S4
17. Befogadó, támogató és aktív társadalom	S2

Összességében megállapítható, hogy az ITS a Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió átfogó céljaival és céljaival is összhangban van.

Budapest Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk jelen a Budavár ITS illeszkedését Budapest Integrált városfejlesztési stratégiájának célrendszeréhez.

Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégia céljai	ITS Stratégiai célok
1. Kezdeményező, együttműködő városfejlesztés	H1
2. Vállalkozás- és beruházásbarát gazdasági környezet	S11
3. Intelligens városműködés	-
4. Sokszínű, értékőrző, zöld nagyvárosi környezet	S5
5. Nyitott, szolidáris és aktív budapestiek	S2
6. Dunával együttélő város	S14

4.2. A stratégia belső összefüggései

4.1.2. A stratégia és a város ágazati dokumentumai közötti összefüggések bemutatása

Az I. Kerület Önkormányzatának jelenleg hatályban levő koncepciói, stratégiái, programjai:

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió (2009);

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program (2013);

Gazdasági Program, Fejlesztési Terv (2015).

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió (2009)

A kerület 2004 őszén készítette el a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját, amely teljes körű áttekintést adott az ellátórendszerekről és a jogszabályi elvárásoknak megfelelően a hosszú távú fejlesztési elképzeléseket rögzítette. A 2009-es felülvizsgálat célja volt azoknak az alapelveknek, irányoknak és céloknak a meghatározása, amelyek a korábbi tervezési fázisban esetleges változásokon mentek keresztül. Ennek során a vonatkozó statisztikai adatok, a Népjóléti Iroda nyilvántartási rendszerének adatai, KSH területi statisztikai adatbázisai, a korábban elkészült szakmai anyagok, beszámolók és az elmúlt időszakban született, más koncepcionális anyagok feldolgozása után született meg a felülvizsgált tanulmány.

Az ITS az S1 stratégiai cél mentén illeszkedik a Konceptióhoz.

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program (2013)

A kerület a Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2013.-ban készítette el, amely rögzíti az esélyegyenlőség érdekében ellátandó szükséges feladatokat. A program céljai:

- egyenlő bánásmód;
- az esélyegyenlőség követelményeinek;
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvének;
- a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség megteremtése;
- valamint a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén feltárt problémák kezelése;

Az ITS a következő stratégiai célok mentén illeszkedik a Programhoz: S1, S4

Gazdasági Program, Fejlesztési Terv (2015)

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ával összhangban az I. Kerület Önkormányzata megalkotta gazdasági programját, fejlesztési tervét. Az így elfogadott Gazdasági Program a 2015-2019-es időszakra szól, de célul tűzi ki, hogy hosszabb távra is megalapozza az I. kerület fő fejlesztési irányait és fejlődését. A lehetséges fejlesztési irányok és programok között elsőbbséget élveznek azok, amelyek forrásteremtő partneri együttműködésben valósulnak meg. A kerület stratégiájának meghatározó elemei a lakónépesség megtartása, életminőségének javítása, és a műemléki környezet értékeinek megőrzése, méltó bemutatása.

A Gazdasági Program, Fejlesztési Terv stratégiai céljait szférákra lebontva ismerteti:

1. A lakossággal kapcsolatos stratégiai célok:

- A lakónépesség megtartása, létszámának stabilizálása.
- Közösségépítés, a helyi identitás erősítése.
- Az előregedési folyamat lassítása, fiatalok számára is vonzó és élhető környezet kialakítása.
- Magas színvonalú nevelési és oktatási intézmények fenntartása a kerületben
- Idősbarát gondolkodás, a tapasztalat és a bölcsesség értékének kiaknázása.
- A lehető legjobb minőségű egészségügyi ellátás biztosítása, házi orvosi, szakorvosi, védőnői szinten egyaránt.
- Társadalmi felelősségvállalás növelése, mind a lakosság, mind a hivatali és közalkalmazotti munkatársak körében.
- A munkaerő-piaci feltételek javítása, az itt élők munkához való jutásának biztosítása a közfoglalkoztatásban való részvétellel
- A fogyatékkal élők részére akadálymentes környezet és befogadó közösség kiépítése már gyermekkortól.
- A rászorulókat támogatása, társadalmi felzárkóztatásuk segítése.

2. Környezettel kapcsolatos stratégiai célok:

- A műemléki, világörökségi, helyi védett értékeink megőrzése, méltó fenntartása, értéknövelő felújításának biztosítása
- A kerületi lakásállomány minőségi fejlesztése.
- A gépjárműforgalom és parkolás problémáinak enyhítése, a vári terület tehermentesítése.
- Zöldfelületek védelme, parkok, kertek, terek felújítása és fenntartása.

3. Turizmussal és a vállalkozásokkal kapcsolatos stratégiai célok:

- A kiemelkedő idegenforgalmi szerep méltó megőrzése.
- A turisták és ide látogatók részére megfelelő infrastruktúra biztosítása, ideértve a megfelelő információval történő ellátást és a fizikai és informatikai akadálymentesítést is.
- Turizmusban érintett vállalkozókkal való folyamatos konzultáció
- Olyan új turisztikai attrakciók ösztönzése, amelyek a hagyományok tiszteletben tartásával valósulnak meg.
- A tisztességes, jogkövető vállalkozások segítése, ügymenetük egyszerűsítése, partneri viszony biztosítása

Az ITS a következő stratégiai célok mentén illeszkedik Gazdasági Programhoz: S1, S2, S4, S5, S6, S7, S8, S10, S11, S12

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia megvalósításának kockázatait három nagy csoportba soroltuk: előkészítéshez, végrehajtáshoz, valamint fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok.

Előkészítési, tervezési, kockázatok

Engedélyeztetések, szabályozási terv-módosítás folyamatának csúszása

Az építési beruházások megvalósításához építési engedély megszerzésére van szükség, amelynek beszerzése jelentős időráfordítást igényel. Az engedélyeztetés elhúzódása jelentősen késleltetheti a nagyobb beruházásokat. Az önkormányzat számos projekt esetében megkezdte a beruházás előkészítését, így a tervdokumentációk összeállítását. Elkészült azon projektelemek listája, amelyek engedély kötelesek. Valamennyi projekthez engedélyezési és megvalósítási ütemterv készül, amelynek alapján a beruházás terv szerinti ütemezése biztosítottnak tekinthető.

Közbeszerzési eljárások sikertelensége, elhúzódása

A közbeszerzési eljárások jelentős mértékű elhúzódása különösen az építési beruházásokat érintheti érzékenyen. Az elhúzódó procedura következtében felborulhat az előre eltervezett ütemezés, a kivitelezés ezáltal átcsúszhat téli időszakokra. A téli munkakezdés műszaki szempontból nagyon kedvezőtlen lehet, a vállalás szerződésben rögzített szerződéses árhoz képest jelentős többletköltségeket okozhat (pl. fűtési többletköltség), illetve jelentősen megnövelheti a kivitelezés időtartamát.

A kockázat nagyban csökkenthető azzal, hogy az önkormányzat közbeszerzési eljárásainak bírálati szempontjai közé beépíti meghiúsulási valamint késedelmi kötbért. Szintén kockázat csökkentő tényező az ún. „feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatása”. A közösségi támogatással megvalósuló beszerzések esetében, ugyanis a törvényi szabályozás lehetővé teszi a feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatását. Ennek lényege, hogy az ajánlatkérő az ajánlati felhívás közzétételében még nem rendelkezik az eljárás megindításához szükséges anyagi fedezettel, de támogatásra irányuló pályázatot nyújtott be, vagy fog benyújtani.

Európai uniós forrásokhoz való hozzájutás sikertelensége

A szűkösen rendelkezésre álló uniós pályázati források, rákényszerítik az Önkormányzatokat a minél hatékonyabb pályázásra (a nyerési esélyek maximalizálására). A minőségi pályázatok elkészítése érdekében az Önkormányzat szükség esetén akár külső szakértőt von be a pályázat és a kapcsolódó dokumentumok elkészítésére. Ezen kívül a folyamatos kapcsolattartás biztosított az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel.

Lakossági elégedetlenség a tervezett beruházásokkal szemben, különböző célcsoportok érdekellentétei

Mindegyik akcióterület esetében cél, hogy megvalósuló beruházások minél szélesebb társadalmi rétegek számára eredményezzenek életminőség-javulást. Ennek ellenére is a különböző célcsoportok között érdekellentétek keletkezhetnek. Megfelelő tájékoztatással, konzultációs lehetőséggel (lakossági fórumok, civil fórumok, vállalásos fórumok stb.) biztosítani lehet, hogy az esetlegesen adódó problémák, érdekellentétek már a beruházások megkezdése felszínre kerüljenek. Budavár Önkormányzata az Integrált településfejlesztési Stratégia készítése során, partnerségi tervében foglaltaknak megfelelően folyamatosan biztosította ezeket a lehetőségeket: a véleménynyilvánításba bevonta a város civil és vállalásos rétegeit, valamint az egész lakosság számára lehetővé tette, hogy beleszólhassanak a városfejlesztési elképzeléseibe.

Az Önkormányzat a továbbiakban (stratégia végrehajtásának időszaka) is elkötelezett a széles körű partnerség iránt. Az elkészülő tervek és látványtervek minden budavári lakos számára hozzáférhetőek lesznek.

Végrehajtáshoz kapcsolódó kockázatok

Kivitelezések időbeli csúszása, ütemezés elhúzódik, a projekt költségvetése megnő

A tervezéshez hasonlóan a beruházás során is előfordulhatnak olyan nem várt nehézségek, melyek megnövelik a projektek megvalósítási idejét, illetve költségvetését. A kockázat bekövetkezte alapos tervezéssel jelentősen csökkenthető. Ennek érdekében az Önkormányzat számos projektek esetében már korábban megkezdte a tervdokumentációk kidolgozását. Ugyanakkor mind a költségvetés, mind az ütemezés tervezésénél a legrosszabb verzióval számol, melynek köszönhetően a jelentősebb csúszások elkerülhetők. A kockázat jelentősen csökkenthető a megfelelő kivitelezők kiválasztásával, garanciák beépítésével, kötbérezéssel.

Lakossági elégedetlenség a kivitelezési munkálatok okozta kellemetlenségek miatt

Az infrastrukturális beavatkozások mindegyike átmenetileg kellemetlenségeket (zaj- és légszennyezettség növekedése, közlekedési fennakadások stb.) okozhat a beruházások közvetlen környezetében lakóknak. Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás segítségével biztosítható, hogy az átmeneti fennakadásokat a helyi lakosok türelemmel viseljék.

Kifizetéshez kapcsolódó problémák: az igényelt támogatási részletek átutalása időben csúszik

Előfordulhat, hogy az igényelt támogatási részlet nem érkezik meg időben az Önkormányzat számlájára. A probléma kiküszöbölésének három fontos biztosítója van:

- Megfelelő projektmenedzsment struktúra kiépítése, településfejlesztésben jártas, jól felkészült szakértői állománnyal;
- A projekt-előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek szakszerű elkészítése;
- Folyamatos együttműködés az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel.

Fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok

Alultervezett fenntartási, üzemeltetési költségek

Az új beruházások által létrehozandó kapacitások sok esetben együtt járnak megnövekedett üzemeltetési, fenntartási költségekkel. Az Önkormányzat már a projekttervezési időszakban hangsúlyt fektet a fenntartáshoz kapcsolódó költségek meghatározására, és szakértői becslésekre támaszkodik. Ezen intézkedések sem lehetnek azonban elegendőek, hogy minden kockázatot kizárjunk. Új jogszabályi kötelezettségek valamint a gazdaság stagnálása vagy esetleges recessziója elindíthat olyan folyamatokat, amelyek megnövelhetik az üzemeltetési költségeket.

Az indikátorok teljesítése nem lehetséges

A 2014-2020-as VEKOP-hoz kapcsolódó indikátorok jelentős része csak súlyos erőfeszítések árán teljesíthető. Az indikátorértékek meghatározásában jelentős szerepe volt az Európai Unió Bizottságának. Várható, hogy az OP indikátorok teljesítése érdekében, már a kedvezményezettekkel szemben is nehezen teljesíthető feltételeket fog támasztani az irányító hatóság. Probléma kezelése:

- az Önkormányzat számára teljesíthetetlen indikátorok vállalását még a forrásokhoz való hozzájárulás lehetősége sem legitimálja. A forrásvesztés / forrás visszafizetés elkerülése érdekében kizárólag olyan pályázati forrásokból megvalósuló projektek végrehajtásában vesz részt, ahol az indikátorok reálisak és teljesíthetőek;
- minden projekt esetében teljesíthető indikátorok meghatározása;
- rendszeres visszacsatolások a monitoring adatok alapján.

A megújított közterek állapota a gyakori rongálások miatt gyors ütemben romlik

Vandalizmus, rongálás következtében előfordulhat, hogy a frissen felújított közterek gyors ütemben romlásnak indulnak. A probléma kiküszöbölése érdekében az önkormányzat a rendvédelmi szervekkel és bűnmegelőzési civil szervezetekkel folyamatos hatékony együttműködésre törekszik. Ezen kívül Budavár bizonyos közterein már most térfigyelő kamerák vannak elhelyezve. A térfigyelő kamerahálózat bővítése várható további veszélyeztetett köztereken a jövőben is.

Kihasználatlan kapacitások

A létrehozandó kapacitások (közterületek, parkok, közösségi terek, szolgáltatóházak stb.) esetében kiemelt cél, hogy használatba vegyék azokat, élettel teljenek meg. Minden új beruházás során fennáll a veszélye annak, hogy nem sikerül aktivizálni a helyi lakosságot, civil és kulturális valamint gazdasági szereplőket a létrehozott kapacitások valamint új szolgáltatások igénybevételére. A probléma kezelésére az Önkormányzat az alábbi megelőző lépéseket teszi:

- Megfelelő kommunikáció a projekt teljes életciklusa során;
- A helyi lakosság aktivizálása és bevonása a projekt előkészítésébe;
- A célcsoport igényeinek és elvárásainak pontos felmérése.

Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során

Kockázatok	Bekövetkezés valószínűsége	Hatás mértéke	Kockázat kezelési stratégia
Előkészítés, tervezés			
Engedélyeztetések, szabályozási terv-módosítás folyamatának csúszása			Valamennyi projekthez engedélyezési és megvalósítási ütemterv készül
Közbeszerzési eljárások sikertelensége, elhúzódása			<ul style="list-style-type: none"> Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárásainak bírálati szempontjai közé beépíti a meghírusulási valamint feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatása
Európai uniós forrásokhoz való hozzájutás sikertelensége			Szükség esetén külső szakértő bevonása a pályázat és a kapcsolódó dokumentumok elkészítésére
Lakossági elégedetlenség a tervezett beruházásokkal szemben, különböző célcsoportok érdekelletéi			Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás
Végrehajtás			
Kivitelezések időbeli csúszása, ütemezés elhúzódik, a projekt költségvetése megnő			<ul style="list-style-type: none"> alapos tervezés, a megfelelő kivitelezők kiválasztása, garanciák beépítése, kötbérezés
Lakossági elégedetlenség a kivitelezési munkálatok okozta kellemetlenségek miatt			Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás
Kifizetéshez kapcsolódó problémák: az igényelt támogatási részletek átutalása időben csúszik			<ul style="list-style-type: none"> Megfelelő projektmenedzsment struktúra kiépítése; A projekt-előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek szakszerű elkészítése; Folyamatos együttműködés az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel
Fenntartás			
Alultervezett fenntartási, üzemeltetési költségek			üzemeltetési költségek előtt szakértői becslése már a projekttervezés időszakában
Az indikátorok teljesítése nem lehetséges			<ul style="list-style-type: none"> Csak olyan pályázatokban való részvétel, amelyek esetében a kiíró teljesíthető indikátorokat vár el; minden projekt esetében teljesíthető indikátorok meghatározása; rendszeres visszacsatolások a monitoring adatok alapján.
A megújított közterek állapota a gyakori rongálások miatt gyors ütemben romlik			a rendvédelmi szervekkel és bűnmegelőzési civil szervezetekkel folyamatos hatékony együttműködés; térfigyelő kamerahálózat bővítése
Kihasználatlan kapacitások			<ul style="list-style-type: none"> Megfelelő kommunikáció a projekt teljes életciklusa során; A helyi lakosság aktivizálása és bevonása a projekt előkészítésébe; A célcsoport igényeinek és elvárásainak pontos felmérése.

Jelmagyarázat:

Kicsi	
Közepes	
Nagy	

17. táblázat: Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során

A fent bemutatott kockázatok projektenként eltérhetnek, valamint azok kezelési módjában is lehet eltérés.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak. Az alábbiakban a lehetséges tevékenységeket promóció, szabályozó, gazdasági partnerség, társadalmi partnerség és hatékonyságnövelés csoportosításban mutatjuk be

Városmarketing

A város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja. A településfejlesztési koncepcióban és az ITS-ben is célként került megfogalmazásra, hogy a városnak jelentős marketing tevékenységet és PR akciókat kell indítania az új gazdasági irányok, a turisztikai vonzerők, kínálat célzott megismertetésére

Szabályozó tevékenységek, eszközök

A megalapozó vizsgálatban bemutatásra kerül az önkormányzat gazdálkodása, ezen belül döntési jogkörénél fogva kialakítja:

- Az önkormányzat településfejlesztési tevékenységét és intézményrendszerét
- Gazdaságfejlesztési tevékenységét
- Foglalkoztatáspolitikát
- Lakás- és helyiséggazdálkodást
- Intézményfenntartást
- Energiagazdálkodást

A helyzetelemzésben leírt tevékenységek, mechanizmusokat az önkormányzat gazdaságfejlesztési kulcsprojektjéhez kapcsolódó koordinációs és marketing tevékenysége egészíti ki, amely a következő évek nem beruházási jellegű, de hangsúlyos területfejlesztési tevékenysége lesz.

Emellett, a településfejlesztési döntések megvalósítását az alábbi intézményrendszerek biztosítják, segítik:

- Az önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása területek kivásárlásakor
- Az önkormányzat állami vagy állami vállalatok tulajdonában nem használt területek ingyenes átvétele a városfejlesztési célok megvalósítására
- Helyi adó- illetékkedvezmények
- Helyi vállalkozások támogatása

Gazdasági partnerség eszközei

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a városfejlesztési akcióterületeken tervezett beruházások végrehajtása a közszféra és a magánszféra együttműködésében. A köz- és a magánszféra együttműködésének formájára nincs kötelező, meghatározott szabály. A projekt nagyságától, komplexitásától és sajátosságaitól függően különböző szintjei valósulhatnak meg:

- informális, szerződéses szabályozás nélküli („kézfogásos”)

- hosszú távú „stratégiai szövetség”, szerződés helyett szándéknyilatkozat
- településrendezési szerződés – közfeladatok átvállalása a fejlesztésben érdekelt szereplők által a folyamat gyorsítása érdekében
- projektársaság – a harmonizált, gördülékeny folyamat érdekében
- közös fejlesztési társaság alapítása, az együttműködés intézményesítése, tulajdoni és gazdasági érdekek egyesítésével

Az első kettő jogi kötöttséget, kapcsolatot nem jelent, így azokra az ITS nem tér ki.

Településfejlesztési Megállapodás/Településrendezési Szerződés

A településrendezési szerződés lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kössen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír.

A településrendezési szerződés fogalmát 1997. évi LXXVIII. törvényt (Építési törvény vagy Étv.) módosító 2006. évi I. törvény vezette be. A jogintézmény 2006. május 1-től alkalmazható. Közvetlen előzménye az ún. hatósági szerződés volt. Ezt a hatósági eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól. szóló 2004. évi CXL. törvény vezetett be azzal a jogalkotói szándékkal, hogy megteremtse a hatósági eljárásokban az ügyfél és a hatósági alá-, és fölérendeltségi kapcsolat helyett egy mellérendeltségen alapuló, polgári jogi jogviszonyokhoz hasonló ügyvitel lehetőségét.

A településrendezési szerződés lényege, hogy az önkormányzatok szabályozási tevékenységében a magántőke olyan módon vállal részt, hogy a településrendezés közhatalmi, önkormányzati feladatait részben a beruházni, fejleszteni szándékozó befektetők végzik el az Építési törvényben foglalt feltételek szerint. Ilyen módon az egyébként az önkormányzatokat – és egyébként az önkormányzati költségvetést – terhelő településrendezési feladatok előkészítését nem az önkormányzat, hanem az egyes érdekelt résztvevők végzik el.

A hatósági szerződésektől abban különbözik a településrendezési szerződés, hogy a településrendezési szerződés nem az ügyfelek jogait és kötelezettségeit közvetlenül szabályozó, hanem a hatósági ügy megindulását megelőző helyi jogszabályi környezet megteremtésére irányul. Erre tekintettel a településrendezési szerződés feltételei tágak, a jogszabály a szerződés feltételeit, tartalmát rendkívül megengedően szabályozza.

A szerződés alapját a cél megvalósítója által készített tanulmányterv képezi. Az önkormányzat a szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a cél megvalósítójának kezdeményezésére az általa készített tanulmányterv alapján a szükséges településrendezési eljárást a szerződésben megállapított határidőn belül megindítja. A szerződésben kikötött, illetőleg vállalt kötelezettségek, és a megvalósuló településrendezési cél között közvetlen összefüggésnek kell lennie.

A településrendezési szerződés megkötésének lehetősége számottevő előnnyel járt mind a közsféra mind a magánsféra számára. Lehetővé válik, hogy az önkormányzatok tőke bevonásával rövidebb időn belül megalkothassák, átalakíthassák a vonatkozó szabályrendszert lehetővé teszi továbbá, hogy a várostervezéshez elengedhetetlenül szükséges és költséges szakértői vizsgálatok közpénzek igénybevétele nélkül elkészülhessenek. Másrészt viszont a településrendezési szerződés intézménye lehetőséget nyújt a beruházni kívánó fejlesztőknek, hogy kezdeményezhessék az ingatlanukra vonatkozó szabályozás megteremtését, illetve szükség esetén annak módosítását fejlesztési céljaik megvalósítása érdekében.

A településrendezési szerződés jogintézményét a szabályozási tervek előkészítési feladatainak finanszírozására találta ki a jogalkotó, azonban annak keretein belül komplex városfejlesztési elképzelések is megvalósíthatóak.

Megfelelően kidolgozható a jogok és kötelezettségek rendszere beleértve a finanszírozás szabályrendszerét is.

Projekttársaság

Egy cél megvalósítására, ahol szoros koordinációra és együttműködésre van szükség, javasolt projekttársaságot létrehozni a beruházást megvalósító – praktikusán a településrendezési szerződést megkötő – Felek között.

A projekttársaság feladata a fejlesztési programban szereplő infrastrukturális projektelemek megvalósításának koordinálása, lebonyolítása. Hatáskörébe tartozik az infrastrukturális fejlesztési program kommunikálása, megismertetése az érintettekkel (befektetők, lakosság, közműszolgáltatók stb.), a fejlesztési program monitoringja és rendszeres tájékoztatás a program állásáról, valamint a szükséges településrendezési szerződések előkészítése.

Projektfejlesztő társaság

A projekttársaság kibővített változata ennél többet jelent, komplexebb beruházások előrehaladásának és megoldásának lehetőségét kínálja, különösen olyan területen, ahol az önkormányzat tulajdonnal és hiányos forráslehetőségekkel, a magánfejlesztő pedig tőkével (tulajdonnal és tőkével) venne részt egy fejlesztés megvalósításában.

A projekttársaság aktív résztvevője a fejlesztési folyamatnak, a program koordinátora, szervezői és lebonyolítói feladatokat is ellát. Végzi az előkészítést, közreműködik a szerződések megkötésében, a kivitelezők közbeszerzés útján történő kiválasztásában, valamint ellenőrzi és elszámoltatja a kivitelezőket, szállítókat. A társaság a terület tulajdonosainak tulajdonközössége, így a közösségi érdekkörbe tartozó infrastrukturális projektelemek mellett a kapcsolódó üzleti funkciók, azok kutatásfejlesztési irányba való elmozdulása is.

A projektfejlesztő társaság társasági szerződéssel hozható létre, a szerződésben ki kell térni különösen:

- a tulajdonostársak tulajdoni részarányára a pénzben vagy apportként bevitt ingatlanok piaci és jövőbeli piaci értékeinek arányában, számolva a fejlesztés és működés feltételét képező infrastruktúrafejlesztési elemek megvalósításának ill. ezekhez való hozzájárulásának értékével,
- a településrendezési tervek, a telekviszonyok rendezésére vagy megváltoztatására irányuló tervek megvalósításának feltételeire,
- a fejlesztést követő tulajdonjogi rendezés (közlekedésüzemi területek, közutak és közterületek, közintézményi területek, magántulajdonú területek, közművek) részleteire,

A projektfejlesztő társaság társasági szerződésében valamint a társasági szerződésben meghatározott jogokat és kötelezettségeket meghaladó többletvállalásokat tartalmazó kiegészítő megállapodásban valamennyi szükséges kérdés rendezhető.

Társadalmi partnerség eszközei

A helyi civil aktivitás, valamint a helyi társadalom érdekérvényesítő szerepének növekedése figyelhető meg az I. kerületben. A döntések előkészítése, a kerület fejlesztésével kapcsolatos, a helyi lakosságtól eredő ötleteket, javaslatokat a korszerű és modern, participatív városfejlesztési eszközök jó gyakorlataival lehet figyelembe venni. Szabadtéri események, a helyi kommunikáció erősítése, a civilekkel való együttműködések kialakítása, ötletbörzék megvalósítása is hathatós segítsége a döntéshozóknak, valamint megfelelő módszer a konfliktusok kialakulásának megelőzésére is.

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A településfejlesztési feladatok a Főépítési Osztályhoz tartoznak, az érintett más szervezeti egységek bevonásával. A településfejlesztési feladatokban a stratégiaalkotástól kezdve a beruházások előkészítésén keresztül a projektek fizikai megvalósításig közvetve vagy közvetlenül a polgármesteri hivatal szinte valamennyi szervezeti egysége érintett. A feladatok azonban a megvalósítással nem érnek véget, a

fenntartás során is a hivatal különböző szerveinek együttműködése szükséges. A polgármesteri hivatal szervezeti egységeinek településfejlesztéshez kapcsolódó feladatai:

Településfejlesztési feladatok a döntéshozatal során: A legfontosabb településfejlesztési kérdésekben a képviselőtestület hoz döntést. A testületi ülést megelőzően a bizottságokban történik a döntés-előkészítés. A településfejlesztési kérdésekben leginkább releváns Bizottságok: Gazdasági és Pénzügyi Bizottság, Kerületfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság.

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet a kerület Képviselő-testülete jelenti. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomonkövetése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntéselőkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal végzi, melyet a város jegyzője vezet. Fontosabb feladatok:

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete.
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció előkészítése.

Az ITS megvalósításának humánerőforrás-elemzése

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtásának fő felelőse a Hivatalon belül a Főépítési Iroda. A végrehajtásban az adott feladat típusától és a szakterületi kompetenciáktól függően részt vesz a polgármesteri hivatal szinte valamennyi szervezeti egysége. Az ITS végrehajtása csak nevében jelenti konkrét projektek végrehajtását, ennél sokkal tágabb feladatkör: a stratégiaalkotástól kezdve a beruházások előkészítésén keresztül a projektek fizikai megvalósításán át magában foglalja még a létrehozott kapacitások fenntartási és üzemeltetési feladatait is.

Azok a feladatok, amelyekhez kapcsolódóan a hivatal nem rendelkezik megfelelő kapacitással és / vagy kompetenciával, kiszervezésre kerül hivatalon kívüli szereplők részére.

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk az ITS-hez kapcsolódó feladatokat, valamint a feladatok végrehajtásában részt vevő szereplőket.

Felelős	ITS-hez kapcsolódó feladatok	Feladat típusa			Összlétszám (fő)	Ebből ITS végrehajtásban részt vevő (fő)
		Előkészítés	Végrehajtás / kivitelezés, projektmenedzsment	Fenntartás / üzemeltetés		
Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinek ITS végrehajtási feladatai						
Főépítési Iroda	stratégiaalkotás, rendezési terv, koncepciók, előzetes, engedélyes- és kiviteli tervek elkészítésében való részvétel	3	1	1	3	3
Pénzügyi Igazgatóság	az Önkormányzat költségvetésével kapcsolatos döntés előkészítés és végrehajtás	4	4	4	6	4
Beruházási, Közbeszerzési és Pályázati Iroda	a projektek közbeszerzéséhez kapcsolatos feladatok	3	3		5	3

	ellátása					
Építési Iroda építésügyi hatóság	építések, bontások engedélyezése, használatbavételi engedélyezési stb.		3		3	3
Városüzemeltetési Iroda	a projektek megvalósítása után a létrehozott infrastrukturális kapacitások fenntartási feladataiban való részvétel	1	1	3	5	3
Polgármesteri Kabinet	a nem beruházási jellegű projektek megvalósítása: turizmusfejlesztés, városmarketing, rendezvényszervezés, közösségépítés	1	2		6	2
Közterület-felügyeleti Iroda	a projektek megvalósítása után a létrehozott infrastrukturális kapacitások fenntartási feladataiban való részvétel			2	12	2
A polgármesteri hivatalon kívül eső ITS végrehajtási feladatok						
Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Gazdasági Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezet /	-	-	-	-	123	25
<i>Bérlényüzemeltetési osztály</i>	lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérlőinek bérlési szerződéssel összefüggő ügyeit, a lakbérek és helyiségbérlési díjak számlázása, beszedése, valamint az önkormányzati tulajdonban álló ingatlanok kezelési feladatai	2	2	2	5	2
<i>Műszaki osztály</i>	az önkormányzati ingatlanokkal kapcsolatos műszaki bejelentéseket vizsgálja ki, elvégzi a bérbeadóra tartozó karbantartási, helyreállítási, felújítási munkákat	5	5	5	5	5
<i>közterület takarítási osztály</i>	járdafelületek tisztaságáért felelős			18	18	18
Házgondnoksági Kft	társasházak teljes körű üzemeltetése	1	1	3	7	3

18. táblázat: Az ITS végrehajtásának humánerőforrás elemzése

6.3. Település közti koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata során fontos szempont a széleskörű partnerség megteremtése, valamennyi a településen érdekelt gazdasági, társadalmi szervezet, közigazgatási, civil szerv, illetve a lakosság irányában.

A partnerségi egyeztetési folyamatok felelőse: I. kerület Polgármesteri Hivatal Főépítész Iroda

A készülő tervek társadalmasításának legfontosabb kereteit a kerületi képviselőtestület által megalkotott partnerségi szabályzat és a kapcsolódó jogszabályok adták (314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet).

A partnerségi terv intézményi kerete

Döntéshozói szint

- Képviselőtestület
- Városfejlesztési Bizottságok

Operatív szint

- Stratégiai Munkacsoport (SMCS)
- Önkormányzati Hivatalon belüli projekt menedzsment (PM)
- Önkormányzati hivatali egységek delegáltjai (ÖHE)
- Operatív Tervezői Team (OTT)
- Szakértői Team (SZT)

A partnerségi egyeztetés időbeli ütemezése

A tervezési folyamatban a partnerekkel folytatott egyeztetések, fórumok, munkacsoportok megbeszéléseinek időpontját, fontosabb mérföldköveket a partnerségi terv időbeli ütemezését, a Partnerségi Terv 1. sz. melléklete tartalmazta, melynek kisebb korrekciójára a tervezési folyamat közben szükség volt.

Fenntartási időszak

Kitűzött cél, hogy az ITS felülvizsgálata során létrejött partnerségi egyeztetések, élő kapcsolatok megmaradjanak hosszú távon is. Elsősorban a helyi szereplők folyamatos kommunikációja a cél (SMCS), mely az Önkormányzat számára folyamatos visszacsatolást ad az eredmények nyomán követéséről. Célszerű negyedévente a Polgármesternek partnerségi egyeztetést kezdeményezni az össze szokott SMCS, valamint a Bizottsági tagok bevonásával.

Az. I. kerület településfejlesztésével és településrendezésével összefüggő egyeztetés folyamata, rendje

A jogszabályi egyeztetés folyamatáról a kerület képviselő-testülete szabályzatot fogadott el, amelynek pontos tartalma a tervezés elején készített Partnerségi Tervben, a város honlapján is megtalálható. Ebben a szabályzatban az önkormányzat meghatározta:

- Az egyeztetésben részt vevők (továbbiakban: partnerek) körét,
- Tájékoztatás módját és eszközeit
- Vélemények kezelésének módját

A tervezés folyamatába bevont célcsoportok

- A város életében jelentős szerepet játszó vállalkozások
- Intézményfenntartók
- Társadalmi szervezetek és egyéb kulturális illetve tudományos szervek
- Lakosság
- a kerület társadalmi-gazdasági és civil képviselői
- Érdekképviselők, szakmai szervezetek

A partnerség célcsoportjainak meghatározása során a lehető legszélesebb kör megszólítására törekedtünk, azonban tekintettel kellett lenni a szűk határidő mellett a folyamat hatékonyságának biztosítására és a beérkező vélemények kezelhetőségére.

A bevont célcsoportok ismertetése

1. Stratégiai munkacsoport (SMCS)

A Munkacsoport tagjai a kerületi közélet fontosabb szereplői, véleményformálói. Összehívása során elsősorban olyan helyi civil és szakmai szervezetek, fontosabb intézmények vezetőire számítottunk, akik helyismeretükkel, sajátos nézőpontjukkal segítették a tervezői munkát. A testület nem politikai grémium. Létszámát az operatív működés megtartása érdekében 15-20 főben korlátoztuk.

Az SMCS a tervezés fontosabb fázisainál ülésezett 3 alkalommal, a helyzetértékelés, a célok kialakítása, és stratégia megalkotása során. A meghívottak listájának kialakításakor az alábbi szempontokat érvényesítettük:

- A civil szféra valamely területét tömörítő, több érdekcsoportot átfogó szervezetek kerüljenek bevonásra.
- Évtizedes szakmai tapasztalattal dolgozó civil szervezetek szerepeljenek a listában, tevékenységükkel jelentősen kapcsolódjanak a kerülethez.
- Az EU 2020-as stratégiai célkitűzéseivel illeszkedő tevékenységűek legyenek, vagy, helyi/országos jelentőségű feladatokat lássanak el, melyek a helyi társadalom, gazdaság és környezet fejlesztési szempontjából fontosak.
- Létszámkorlát meghatározása. A fórumok hasznosságát nagyban meghatározta a résztvevők száma. Célravezetőbb és hatékonyabb a 12-15 fős, de maximum 20 fővel lebonyolított szakmai műhelymegbeszélés, mivel az érintettek így több időt kaptak a véleményük kifejtésére.

A munkacsoport tagjainak összeállításánál figyelembe vettük azokat a város jellegét meghatározó főbb tényezőket, melyeket a városkarakter jellemzésére használunk. Fontosnak tartottuk a város üzemeltetésére, valamint a lakosságra vonatkozó képviseletet is. Az együttműködés nagyon hatékony és operatív jellegű volt, cél továbbra is, hogy a jól működő partnerség, az élő kapcsolatok megmaradjanak hosszú távon is.

6.4. Monitoring rendszer kialakítása

6.4.1. A monitoring rendszer feladata és módszertana

A monitoring rendszer egy folyamatos adatgyűjtésen alapuló ellenőrző tevékenység annak érdekében, hogy az Önkormányzat információkhoz jusson az adott tevékenységek – jelen esetben az integrált településfejlesztési stratégiában foglalt célkitűzések, és projektek megvalósításával – kapcsolatban, és szükség esetén, akár menet közben is befolyásolhassa azok alakulását. A monitoring lényege az információk folyamatos visszacsatolása, és beépítése az éppen aktuális elemek, projektek, programok végrehajtásába.

A monitoring működéséhez először alapadatokat, kiinduló értékeket tartalmazó adatbázis felépítése szükséges. Az ITS egy integrált szemléletmódú dokumentum, amely nem csak a projekteket, hanem az egyes ágazati célokat és azok összefüggéseit is figyelembe veszi. Ezért a monitoring rendszer mérési alapja nem kizárólag a projektek megvalósulása, hanem az egyes célok teljesülése. A rendszer hatékony működéséhez elengedhetetlen egy szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. A hosszú távú célok – projekteken realizálódó – megvalósulását hatás és eredmény indikátorok, az egyes projektek fizikai megvalósulását output indikátorok megadásával mérjük. A mérés alapja a kiinduló éven meghatározott bázis érték, melyhez a program végére elérendő célértéket kell meghatározni. A bázisérték meghatározására elsősorban szükséges az adatbázis kiépítése, az alapadatok beszerzése majd az évenkénti (indokolt esetben több évi) felülvizsgálatokhoz szükséges adatszolgáltatási rendszer kiépítése. A célértékek és az indikátorok pontosan csak akkor azonosíthatók és számszerűsíthetők, amennyiben az operatív programcsomagok véglegesen elfogadásra kerülnek, illetve a projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut arra a szintre, hogy a hozzájuk kapcsolódó indikátorok mérhetőek legyenek. Amíg e feltételek nem teljesülnek, addig elsősorban az alapelvek tisztázására és javasolt monitoring mutatók meghatározására kerülhet sor jelen dokumentum készítése során.

6.4.2. A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása

A monitoring rendszer működtetési mechanizmusa az EU-s társfinanszírozású projektek esetében a közösségi és a hazai jogszabályoknak megfelelően történik, az érintett Közreműködő Szervezet felelős a megvalósulás és a fenntartás során vállalt célértékek kezeléséért. A projekt szinteken vállalt célértékeket nagyobb célok mentén egyszerűsíteni és összegezni kell, ennek figyelemmel kísérése a helyi városfejlesztési szereplők feladata. Az ITS megvalósulását a képviselőtestület fogadja el, megvalósulását a szakosztályokon (illetve a városfejlesztési társaságon) keresztül folyamatosan figyelemmel kíséri. Rendszerbe épített módon a stratégia felülvizsgálatára évi gyakorisággal kerülhet sor. Az indikátorok célértékeinek időarányos teljesülését a képviselőtestület folyamatosan értékeli.

Az ITS keretében megfogalmazott és kitűzött célok megvalósulásának nyomon követése, az eredmények visszacsatolása, és az azokból levonható következtetések leszűrése érdekében monitoring rendszer kialakítására van szükség.

A monitoring rendszer működését két feladatra lehet lebontani:

1. Megvalósulást mérő indikátor rendszer kidolgozása és az adatok időközi összegyűjtése
2. ITS időszakos felülvizsgálata, a kitűzött célok megvalósulásának időközi értékelése

A stratégiában megfogalmazott célkitűzések teljesülése a fejlesztésekkel kapcsolatban meghatározott monitoring mutatókkal (indikátor) válik mérhetővé. Az eredményes megvalósítás érdekében szükség van az indikátorok éves vizsgálatára.

A monitoring tevékenység rendszeres elvégzése elsősorban az Önkormányzat hatáskörébe és feladatai közé tartozik. Az ITS-ben szereplő projektek megvalósítója nem kizárólag a kerület, hanem az állami, gazdasági és non profit szektor szervezetei is. Az adatszolgáltatás ennek következtében több helyről érkezik a városhoz. A megfelelő szintű adatok hozzáférése fontos a folyamatos kapcsolattartás a fejlesztéseket megvalósító összes szervezettel.

Az ITS felülvizsgálata támaszkodik a monitoring mutatók éves értékelésére, de a fejlesztések teljességét bemutató jelentésekre is. A 3-5 évente történő felülvizsgálat lehetőséget biztosít a kijelölt akcióterületek határainak módosítására, a meghatározott célkitűzések módosítására, a megvalósulást mérő indikátor rendszer bővítésére és esetleges átdolgozására.

A felülvizsgálat elvégzésének felelőse az I. kerület Önkormányzata.

6.4.3. A stratégiai célok teljesülését mérő eredmény és hatásindikátorok

Lásd: „1.5 Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok” c. fejezetben

6.4.4. Az ITS akcióterületi projektjeinek output indikátorai

Lásd: „2.6.2 A stratégia output indikátorai” c. fejezetben

6.4.5. A hálózatos projektcsomagok output indikátorai

Lásd: „2.6.2 A stratégia output indikátorai” c. fejezetben

6.4.6. A nem beruházási jellegű projektcsomagok output indikátorai

Lásd: „2.6.2 A stratégia output indikátorai” c. fejezetben

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra éves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart, amelynek keretében többek között jelentést tesznek az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: partnerségi dokumentumok
2. sz. melléklet: tervezői válaszok a partnerségi egyeztetésen tett észrevételekre
3. sz. melléklet: Belügyminisztérium által javasolt módosítások, és tervezői válaszok

JELLENLÉTI ÍV

**I. kerület Településfejlesztési Koncepció és Integrált Településfejlesztési Stratégia
 Stratégiai Fejlesztési Munkacsoport SWOT workshop**

Időpont: 2015. március 13. 09:00

Helyszín: I. kerület Budavári Önkormányzat Hivatala (1014 Budapest, Kaposztás tér 1., I. 114)

Név	Szervezet	Aláírás
PÁSZTOR ENDRE	Pro Régió	Pásztor Endre
GORDOS TAMÁS	-r	[Handwritten signature]
FONÓDI MARIANN	BFVT	Fonódi Mariann
GOMBOS MÁTYÁS	BFVT	Gombos Mátyás
BOGÁNYI AURÉL	BFVT	Bogányi Aurél
Judics László	BFVT H/I	[Handwritten signature]
Fekete Miklós dr.	Érdekl. Református	[Handwritten signature]
FRANKÓ FERENC	RUDAI REP. EGHA	[Handwritten signature]
WIGHÁJT MÁRI	BL Sz	Wighajt Mária
Erőssfalvi Péter	Budavári Lak. Hív.	[Handwritten signature]
Székely Péter	Strobl & Ernődtud. Alap.	[Handwritten signature]
Hengstler János	BL Sz	[Handwritten signature]
DEUTSCH MÁRIA	UNEGYERŐSSÉG NEFT	[Handwritten signature]
VASÓDI ANNA	MTA V. RTK. P. ALI	[Handwritten signature]
SZELÉCZKY SZILVIA	Budavári Önk. Episkop.	[Handwritten signature]
[Handwritten name]	Főp. I.	[Handwritten signature]
CSANY ÉVA	Önk. - Főépítész	[Handwritten signature]
JÓZSEF LÓJÓZ	-r- Városrendelkez.	[Handwritten signature]
BÉKE BORBÁLA	Budavári Önk. Episkop.	[Handwritten signature]
NAGY KITI	Budavári Önk. Főp. Hív.	[Handwritten signature]

Készült a KMOP-6.2.1/A-15-2014-0002 Kiszá. Magyarországi Operatív Program
 „Kulturális településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”
 2. pályázat keretében

JELENTÉSI ÍV
I. kerület Településfejlesztési Koncepció és Integrált Településfejlesztési Stratégia
Stratégiai Fejlesztési Munkacsoport
Cérendszer workshop

Időpont: 2015. április 23. 09:00

Helyszín: I. kerület Budavári Önkormányzat Hivatala (1014 Budapest, Kapisztrán tér 1., I. 114)

Név	Szervezet	Aláírás
PÁSZTOR ENDRE	PRO RÉGIÓ	[Handwritten signature]
SZÉLECZKY SZILVIA	Építésiroda	[Handwritten signature]
ACZEL PÉTER	Budavári Önk.	[Handwritten signature]
Dr. Vágó István	MIA KFT. Bt.	[Handwritten signature]
CSABAI MÁRIA	VAZGONDÁSOK SAÍG	[Handwritten signature]
JAKI MONIKA	VORTEX ASSELY	[Handwritten signature]
JAKAI FERENC	Kül. D.TÉR REF. GYŰLÉSRENDELŐ	[Handwritten signature]
POGÁNY ANKEL	BFVT	[Handwritten signature]
FÖLDEI MARIANN	BFVT	[Handwritten signature]
V. Nemeslányi Márta	Budavári Önk.	[Handwritten signature]
GORDOS TAMÁS	PRO RÉGIÓ ÜZEMELTŐ	[Handwritten signature]
CSABAI ÉVA	Budavári Önkorm.	[Handwritten signature]
NYÉKI ÁTTI	Budavári Önk.	[Handwritten signature]
BÉKE BARBARA	Budavári Önk.	[Handwritten signature]

Készült: KMOP 6.2.1/4-13-2014-0002 Közép-Magyarországi Operatív Program
 „Integrált településfejlesztés a kis- és középmezőnyben – Integrált Településfejlesztési Stratégia kidolgozása”
 c. projekt keretében

JELENLÉTI ÍV
I. kerület Településfejlesztési Koncepció és Integrált Településfejlesztési Stratégia
Stratégiai Fejlesztési Munkacsoport
Akcióterület workshop

Időpont: 2015. május 15. 09:00

Helyszín: I. kerület Budavári Önkormányzat Hivatala (1014 Budapest, Kapisztrán tér 1., I. 117)

Név	Szervezet	Aláírás
CSÁNYI ÉVA	Budavári Önkörm.	
VAGY KITTÍ	Budavári Önkö.	
ANNA RÉTEK	-v- r- k	
TÓTYÁS MARIANN	BFVT	
PÁJTOR ANDRÉ	PRO RÉGIÓ	

Készült a KMOP-5.2.1/K-15-2014-0002 Közép-Magyarországi Operatív Program
 „Fennmartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban - Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”
 c. projekt keretében

